

БЪЛГАРСКИ МОРСКИ СГОВОРЪ

РОДЕНИЕ НА МОРСКИ

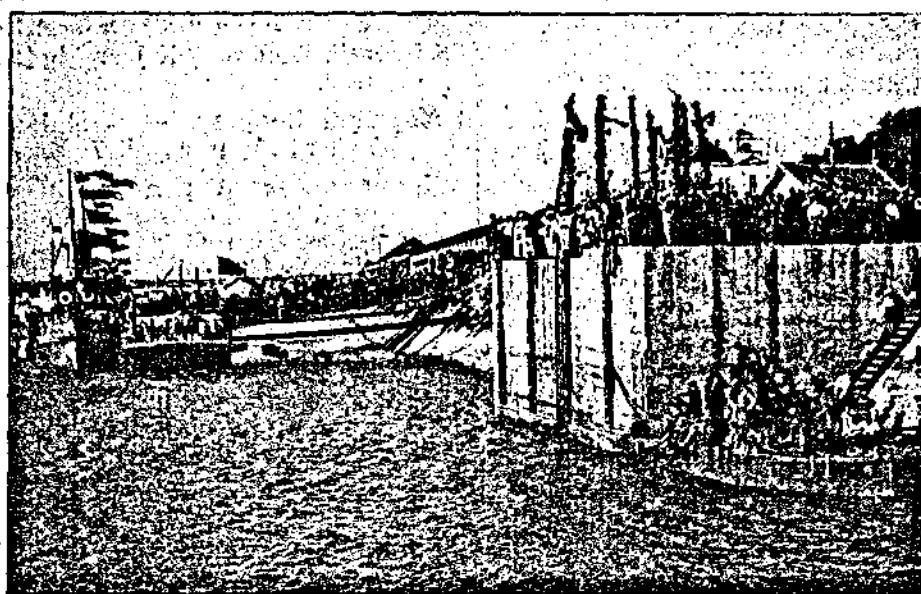
20

Издава се от

Урежда
Книжовно-просвѣтния отдѣлъ
на Бълг. Нар. Морски Сговоръ

ГОДИНА II. — БРОЙ 8.
Варна, Октомврий 1925 г.

Редакторъ:
Сава Н. Ивановъ.

Състезанията на Дунава, състояли се на 28. VIII. 1925 г., през време на II-рия редовенъ съборъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ.

Фот. Либидъ — Русе.

Списание „Морски Сговоръ“ е утвърдено и препоръчано от Министерството на Народното Просвещение съ окръжно № 447 от 9.I.1924 година и от Министерството на Войната съ наредба № 22 от 1923 година.

Получиха се въ редакцията ни:

Духовна култура — Тримесечно списание за религия, изкуство и наука, кн. 24 и 25 (Безплатна пратурна на „Църковенъ вестникъ“, год. XXVI) София 1925 г.

Списание на Българското Инженерно Архитектурно Д-во, год. XXV, брой 15—17, София 1925 год.

Техникъ — Научно популарно техническо списание, органъ на дружеството на техниците съ сръдно образование — година III, брой 1—4, Варна, 1925 год.

Ловецъ — Месечно илюстрирано списание, органъ на сдружениетъ ловци въ България, год. XXV, брой 10, София 1925 год.

Ловна Просвѣта — Списание за ловна просвѣта, ловенъ и риболовенъ спортъ и ловно стопанство, год. I, брой 2—3, Варна 1925 год.

Летецъ — Месечно илюстрирано списание за въздухоплаване — год. II, кн. 1, София 1925 год.

Земедѣлие — Списание на Българското Земедѣлско Д-во, — год. XXXIX, кн. № 7, София 1925 год.

Месечни Статистически Известия за главната дирекция на Българското Царство, год. XIV, № 6, София 1925 год.

Свѣтулка — Списание за деца. — год. XXI, (1925—1926), книжка I, София 1925 год. Редактори: Елинъ-Пелинъ и Ал. Спасовъ. Книгоиздателство Ал. Паскалевъ, ул. Гурко № 15. Годишенъ абонаментъ 30 лв.

Международна илюстрация, № 2 и 3, София 1925 г.

Народно стопанство, год. XXI, книжка 7, София 1925 год.

Илюстрация Свѣтлина, год. XXXIII, брой 9, София 1925 год.

Здраве и Сила, год. XXI, брой 17—18, София 1925 год.

Листопадъ, год. VI, кн. 7, 1925 год. (Редакторъ Д. Бабевъ, ул. Царь Самуилъ, № 9, София).

Българско овощарство, год. VI, брой 7, София 1925 год.

в. **Бургазски Фаръ**, година VIII, брой 894—955
Бургазъ 1925 г.

Варненски Окръженъ вестникъ, год. VI, брой 5—11, Варна 1925 год.

в. **Читалищна искра**, год. I, брой 6—7, София 1925 год.

Църковенъ вестникъ, год. XXVI, брой 30—33, София 1925 год.

Известия на Бургаската Търговско-Индустриална камара, год. IX, брой 17—26 Бургасъ 1925 г.

Икономически известия, год. III, брой 41—45, Варна 1925 г.

Юбилеенъ вестникъ, за освѣщаването на модернизирана водопроводъ въ гр. Ахиало. Ахиало, 17 V. 1925 год.

Подофицерска защита, год. X, брой 367, София 1925 год.

Търговско-промишлена защита, год. XIV, брой 702, Варна 1925 год.

в. **Тракиецъ**, г. II, брой 100—105, Ямболъ 1925 г.

в. **Тунджа**, год. VII, брой 345—353, Ямболъ 1925 г.

в. **Зорница**, год. 45, брой 29—35 София 1925 год.

Младежки Вестителъ, г. X, брой 7, София 1925 г.

Родна пѣсъ, год. I, брой 1, София 1925 год.

в. **Трибуна**, година VIII, брой 417—419, Нова-Загора 1925 год.

в. **Ново Общество**, год. III, брой 44, София, VIII. 1925 год.

в. **Спортъ**, год. I, брой 79—80, София 1925 год.

La Bulgarie, troisième année № 617—668, Sofia 1925.

Information Sociales, vol. XV, № 2—11. Genève, 1925.

L'Italia Marinara, anno VII, № 6—7, Roma, 1925

Sul Mare — Supplemento illustrato d.1 „Bollettino Mensile del Lloyd Triestino“. — Anno I, № 2, Trieste 1925.

The Motor Boat, vol. XLIII, № 1099, London 1925

Morze — organ Ligi Morskiej i Rzeczynej. — Rok II. № 7—9, Warszawa 1925.

Yadranska straza, god. III, № 8, Split 1925.

Revue Hydrographique, Publiée par le Bureau Hydrographique International (3, Avenue du port). Tome II. № 2, Monaco, mai 1925,

Bulletin de la chambre de commerce française en Bulgarie, 5-e année, № 43—44, Sofia 1925.

Die freie Donau — X Jahrgang, № 16, Regensburg 1925.

Морской Сборник — В. М. Научный журнал — 78-й год. издания, № 7. Ленинград 1925.

Хронологически редъ на во-главните събития отъ старата българска история отъ проф. В. Н. Златарски. (Малка енциклопедическа библиотека № 11) София 1924 год.

Курортна Варна отъ Д-ръ Ст. Т. Поповъ. (Издание на Варненското Градско Общ. Управление, цена 5 лева) Варна 1925 г.

Жилищна статистика — сгради, домакинства, жилища. (Пребояване на 31 декември 1920 г.). Книга II. Градове съ жилищна криза. София 1925 г. (Издание на Глав. Дирекция на Статистиката).

Земедѣлска статистика за 1922 год. — Посеви, реколта и инвентаръ — София 1925 г. (Същото издателство).

Архивъ на министерството на земедѣлието и държавните имоти, томъ V, 1925 год. „Флора на България“ отъ Н. Стояновъ и Б. Стефановъ. София, Д-рж. печатница 1925 год.

Лятводителъ на гр. Варна. Издатель Ат. Христовъ. Варна 1925 г.

Камъ морято и Дунава за напредък!

МОРСКИ СГОВОРЪ

Официаленъ органъ
на Българския Народенъ Морски Сговоръ.

Година II

Брой 8

Октомврий, 1925 год.
гр. Варна.

Годишенъ абордаментъ:

за България . . 100 лева

за чужбина . . 120 лева

Отдѣленъ брой 15 лева.

Урежда

Книжковно-Просвѣтния отдѣлъ

Редакторъ

Сава Н. Ивановъ.

Северовъ.

ОБИЧАМЪ, МАЙКО МОРЕТО.

Обичамъ, майко, морето,
Кога се пъни вълнува;
Кога се носи кораба
Отъ една вълна на друга,
Кога му пращатъ платната,
Кога ги вѣтъръ надува!
Мѣсеса кога изплува
Задъ облакъ, майко, задъ тъменъ
И посребрява вълните,
Вълните шумни пѣниливи,
Като девойки гиздани,
Гиздани още игриви,
Хорото кога извиватъ!
Обичамъ още морето
Следъ огненъ залѣзъ да гледамъ,
Когато пламне небето,
Кога позлати водите
Въ далечината вечерна!

* * *

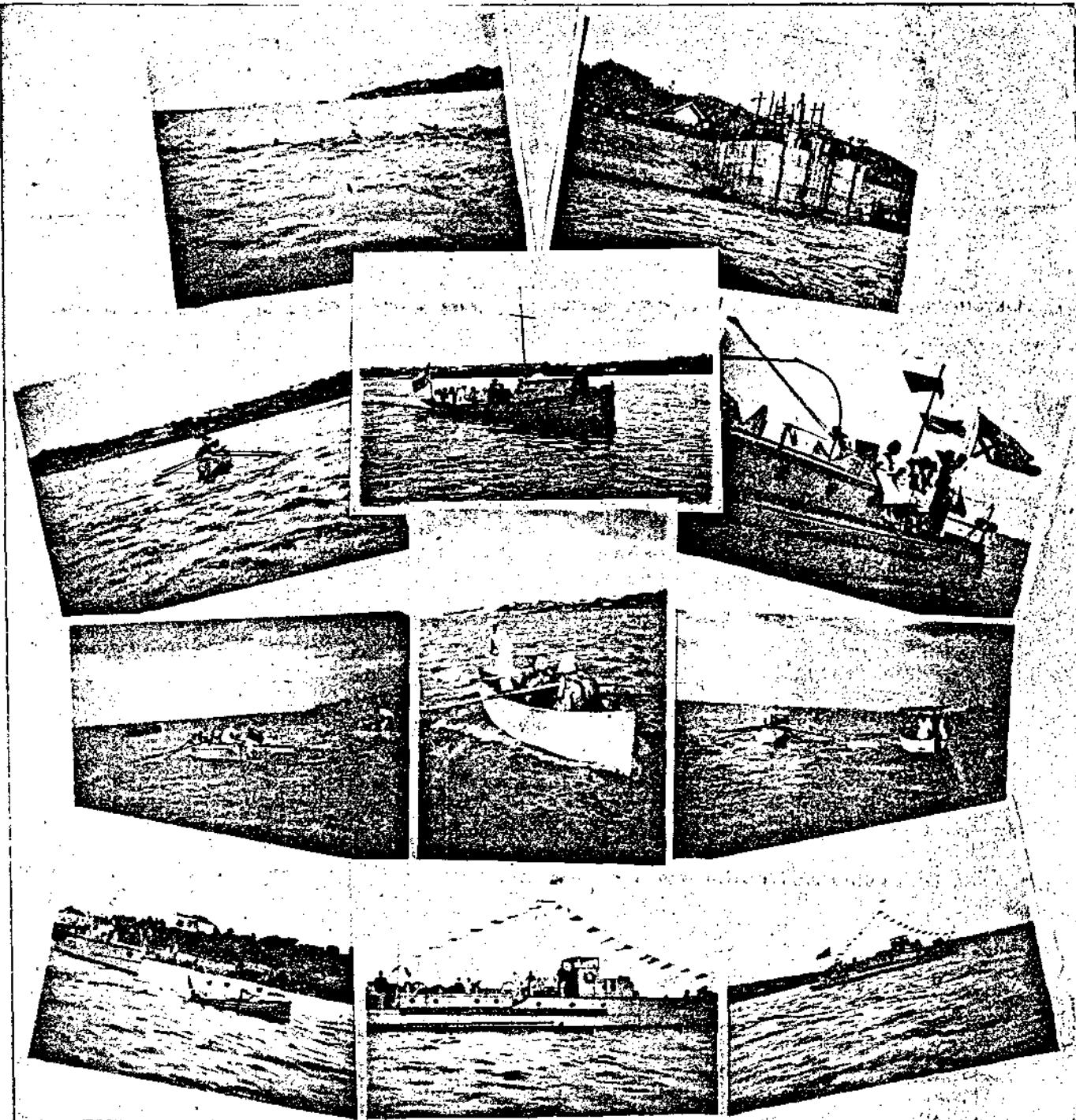
Обичамъ още морето,
Че то е нива голѣма,
Голѣма нива безъ синоръ,
Че морето се оре,
Съ канци и съ кораби,
Брѣздитъ му сѫ безкрайни,
Безкрайни още най-спорни.
Посѣшъ жито — пшеница,
А жетва чакашъ за зърно
По една жълта жълтица!
И ние, майко, искали
На Бѣло море заливи,
Заливи тихи портове,
А пѣкъ кораби нѣмаме,

Нито за море далечно,
Нито за родни Дунава,
Чудимъ се защо сме бедни
И средства ни сѫ осаждни.
Погледни, майко, чудитъ,
Чудитъ вещи народи,
Не орътъ и не копаятъ,
Богатства трупатъ несмѣтни
Отъ нашата земя хубава,
Отъ нашите родни брѣгове,
И отъ бѣлия Дунава.
Нивитъ имъ сѫ морето
Ралата имъ сѫ кораби,
И робство тежко не знаятъ!
Морето, майко, ги крепи,
Крепи ги още и храни.
Кораби иматъ безбройни,
Моряци иматъ юначни
Знамёна държатъ високо
И ги разявятъ далеко!
Тѣхните майки не вайкатъ,
Не вайкатъ и не проклинатъ,
Че сѫ моряци родили.
Тѣхните майки и сестри,
И любета имъ хубави
Сутринъ и вечеръ се молятъ
На Бога и свети Никола,
Моряците имъ да пазятъ,
Да пазятъ и да закрилятъ,
Че тѣ сѫ здрава основа,
Че тѣ сѫ залогъ за слава,
За слава и за напредъкъ
На народъ и на държава!

Александрия, 14.II.1925 год.

ТЪРЖЕСТВАТА ВЪ РУСЕ ПО СЛУЧАЙ
II-ия РЕДОВЕНЪ СЪБОРЪ НА БЪЛГАР-
СКИЯ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ

Състезанията на Дунава между морските спортни легиони Варна и Бургазъ и Дунавският ръченъ спортенъ легионъ, състояли се на 28 августъ 1925 година.

Фотог. К. Ковачевъ.

Пашмаковъ.

ВТОРИЯ РЕДОВЕНЪ СЪБОРЪ НА БЪЛГАРСНИЯ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ НА 27, 28, 29 и 30 АВГУСТЪ 1925 ГОД.

Тази година на 27 август въ Русенското градско казино, по единъ най-тържественъ начинъ стана откриването на II-я редовенъ съборъ на Б. Н. Морски Сговоръ. Съ малки изключения, почти всички клонове отъ царството, имаха тукъ своите представители — 54 делегати.

Точно въ 9 часа преди пладне, Председателя на Гл. Упр. Тъло г. П. Стояновъ, съ подходяща за случая кратка речь, обяви събора за откритъ.

Съ тайно гласоподаване се избра ржководно бюро въ съставъ: Преседателъ г. проф. Д-р Консуловъ — София, Подпредседатели Капитанъ II р. Михайловъ Ив. — Русе, г. Маринъ Милчевъ — Плевенъ и секретари: Поручикъ Пашмаковъ — Шуменъ и г. Яовко Обрейковъ — Пловдивъ. Бюрото зае мястото си, като отъ негово така и отъ свое име председателя г. професоръ Консуловъ изказа благодарност за високата честь, която имъ се прави и тази година съ настоящия изборъ. Тукъ той наблъгна, че е желателно при конституиране на бюро въ бѫдаще, да се избиратъ по възможность различни пълномощници, като по този начинъ ще могатъ да взематъ участие въ ржководенето на съборите делегати отъ всички почти клонове.

Завършвайки своята красива речь, той предложи да се изпратятъ отъ името на събора поздравителни телеграми до Н. В. Царя и г. г. Министри. Следвайки програмата на дневния редъ, пристъпи се къмъ приемане на приветствията, както отъ официалните власти, така също и отъ различните сдружения и организации. Такива се поднесоха: отъ Русенския Окр. Управител г. Димевъ, отъ кмета на града Русе, който съ пламенниятъ си слова стана тълкувател на чувствата, които въ този денъ вълнуваха русенци. Завършвайки, той поднесе разкошень букетъ отъ живи цветя съ желание — за отлични резултати.

Запасното офицерство, подофицерство, г-жа Божкова, представителя отъ Русенската Търговска Индустриска Камара, Добруджанска организация, Туристическия съюзъ и др., на свой редъ поднесоха свои поздравления и благопожелания. Избраха се съответното число комисии, които почнаха своята работа по провърка на пълномощията и др.

Г-нъ Кап. II р. Фичевъ — председател на Гл. Провърителенъ съветъ на Бълг. Нар. Морски Сговоръ изнесе своя докладъ. Следъ него Секретаря на Гл. Управително тъло пристъпи къмъ четене на своя отлично изготвенъ и изчерпателенъ докладъ. Въ най-голъми подробности, подкрепени съ нуждните статистически и др. данни, той описа картино днешното завидно положение на Българския Народенъ Морски Сговоръ, което е заселъ като културно-просветна организация. Следъ обѣдъ по редъ се четоха докладите на различните комисии и тѣзи на касиера отъ Гл. Управително тъло, на уредника на Морския музей и този на редактора на спл. „Морски Сговоръ“ и „Морска Библиотека“.

На края, преди да бѫде закрито заседанието, г. В. Бахаровъ — секретаря на Русенската Търг. Индустр. Камара, говори на твърде интересна тема: „Българската външна търговия по Дунава и морето, въ миналото и сега“. Този рефератъ, както

и следующия заслужаваха да бѫдатъ чути отъ поширокъ кръгъ на Русенското гражданство.

Предаване на първото знаме на Б. Н. Морски Сговоръ, на председателя на Русенския клонъ Кап. II р. Михайловъ, отъ председателя на II-я редовенъ съборъ на Б. Н. М. С. г-нъ Проф. Консуловъ — кръстникъ на знамето. 28.VIII.1925 г.—Фот. Балашъ.

День втори — 28 августъ — Св. Богородица.

Заседанието се откри въ 8½ часа, като до 10½ се разгледаха въпроси, предложени отъ клоновете, неразрешени такива отъ предния ден и др. Къмъ 11 часа всички делегати начело съ спортните дружества, скаутите, Русенския ръченъ спортенъ легионъ, гражданството и др. подъ звуците на военната музика, се отправиха за църква, где се извърши тържественото освещаване на знамената на Русенския спортенъ ръченъ легионъ при клона въ Русе отъ Б. Н. М. С. и тѣзи на скаутите. Следъ освещаване, на площада при църквата, построени въ каре легионерите и скаутите получиха своята знамена, придружени съ съответните церемонии. Г-нъ Капитанъ II р. Михайловъ Ив. — Председател на Русенския клонъ на Б. Н. М. С. съ въодушевление прие първото знаме на Б. Н. М. С., принадлежащо на същия клонъ. Съ рѣдки и жарки слова, той обясни предъ многобройното русенско гражданство, значението на черния, бѣлия и синъ цветове, вшити по срѣдата на националния ни трицветъ. Черниятъ, каза той, символизира Черното и бурно наше море, бѣлия — водите на тихия бѣлъ Дунавъ и бѣлото море, а синия, скъпото за настъ Синьо море — води, що миятъ нашите родни бръгове. Отъ тукъ се устрои една импозантна и рѣдка за русенци манифестация. Следъ обѣдъ имаше тър-

жества край самия Дунавъ. Състезаваха се легионеритѣ отъ Варна, Бургасъ и Русе въ гребане, надплаване, скачане отъ височина и пр.

Вечеръта, въпреки дъждъ, Дунава биде фенерично освѣтленъ отъ прожекторите и висящите трицветни лампи на нашите Дунавски полицейски кораби и пристанищни влекачи.

Легионеритѣ — състезатори, начело съ неосветеното знаме на Б. Н. М. С. на път за църква, за да присъствуваат на молебена и освещаването на знамето. Русе, 28.VIII.1925 г. — Фот. Балашъ.

День трети — 29 августъ.

Бѣха разгледани и приети бюджетите на Гл. Управително Тѣло и фондовете „Черноморски Наученъ Институтъ“ и „Лѣтни Морски колонии“. Мѣстото за откриване на последнитѣ се опредѣли да бѫде на първо време въ гр. Ахиало.

Фонда за сѫщите колонии, биде приетъ изобщо съ пълно большинство.

Комисията по измѣнение и допълнение на устава на свой редъ докладва съответните поправки, като нѣкои отъ тѣхъ се приеха споредъ предложената редакция, а други се измѣниха и коригираха. Следъ обѣдъ избраната комисия по дейната програма изнесе своя докладъ. Сѫществени промени по измѣнението на тази програма, както тя биде предложена отъ страна Гл. Управително Тѣло, не станаха. При все, че врѣмето бѣше доста напреднало, поканенъ бѣ г. Д-ръ Ст. Кашевъ да чете своя рефератъ на тема „Плаването по Дунава и канала Рейнъ — Майнъ — Дунавъ.“ Последния възбуди живъ интересъ всредъ слушателите. Въ желанието да се доведатъ тѣзи нови научни изследвания до по широкъ кръгъ читатели, рѣши се, четенитѣ два реферата да бѫдатъ отпечатани и пласирани между общесвото, тѣй както Гл. Управително тѣло намери за добре.

День четвърти — 30 августъ — Недѣля.

По взето решение отъ предния денъ, заседанието се откри точно въ 8 часа, тѣй като оставаха още нѣкои въпроси за разглеждане и приемане. Споредъ изготвената за събора дневна програма, този денъ трѣбваше да стане избора на членове за Гл. Управително Тѣло, Гл. Провѣрителъ Съветъ и опредѣляне мѣстото на III-я редовенъ съборъ. Следъ непродължителни разисквания, единодушно се прие III редовенъ съборъ да се състои въ гр. Пловдивъ. За произвеждане избора, кон-

струира се бюро въ съставъ: Професоръ Консуловъ, М. Милчевъ и Поручикъ Пащаковъ. За резултата отъ станалия изборъ се състави протоколъ, който ведно съ листата, се приложи къмъ дѣлата на събора. Къмъ 11½ часа председателя на бюрото пристъпи къмъ закриване на събора съ следната подходяща речъ:

Молебна и освещаването на знамето на русенския клонъ отъ Българския Народенъ Морски Сговоръ.

28 VIII. 1925 г. — Фот. Балашъ.

Г-дз Делегати,

Приключвайки предвидената за нашия съборъ работа, твърдѣ приятно ми е, да констатирамъ, че разискванията на въпросите станаха въ една атмосфера на спокойно обсѫждане. Ние съ радостъ видѣхме, че презъ изтеклата година Българския Народенъ Морски Сговоръ не само е постигналъ редица отъ поставените задачи отъ първия съборъ, но, което е отъ особна важност, той е увеличилъ невѣроятно много своя мораленъ капиталъ, своя авторитетъ предъ обществото и държавата. Не минава въпросъ отъ политика, кѫдето се преплитатъ нашите цели, безъ да се чуе думата на нашата организация; и тази дума е почти винаги съ резултатъ, защото всички знаятъ, че ние говоримъ само като българи, изхождайки отъ интересите на родината.

Окуражени отъ изминатия предията година пътъ, ние начертахме пътя, който ще има да минемъ и въ предстоящата година.

Закривайки втория редовенъ съборъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ, нека си дадемъ обещание, че ще увеличимъ нашата енергия въ клоновете, кѫдето ще се върнемъ, за да можемъ дногодина въ Пловдивъ да се поздравимъ съ още по-крупни резултати за дѣлото на Българския Народенъ Морски Сговоръ, за доброто и величието на България.

Бурни аплодисменти завършиха хубавите мисли и пожелания на г. Консуловъ.

Следъ обѣдъ къмъ 2½ часа всички делегати отпътваха по Дунава до Свищовъ, дено вечеръта биде устроено Дунавско рѣчно увеселение отъ мѣстното граждanstvo. Съ пристигането на Свищовския брѣгъ съборяните, въ лицето на Председателя г. Професоръ Консуловъ, бидоха посрещнати съ подходяща тѣржественост отъ страна на всички официални власти, сдружения и граждanstvo.

Многохилядното граждanstvo се тѣлпеше по брѣга и околните висоти приветствайки съ радостъ и въздоржени акламации пристигащите делегати. Сѫщата ноќь гостите доволни, отпътуваха обратно за Русе.

Гр. Шуменъ, 8.IX.1925 г.

Делегатите на II-я редовен съборъ на Българския Народен Морски Сговоръ, състоял се във Русе от 27–30 август 1925 г.
Фот. Либихъ Русе.

Г. Славяновъ.

БЪЛГАРСКО ПАРАХОДНО ДРУЖЕСТВО ПО ДУНАВА.

Дълги въкove наредъ българина обитава бръговетъ на Дунава, но никога той не е оценилъ значението на голъмата международна река, а още по-малко се е опитвалъ той да я използва. Същото престъпно пренебрежение към широкия воден пътъ продължава и въ третото българско царство, до днесъ. Покрай настъ, другите балкански и европейски народи, крайбръжници, пък даже и не крайбръжници, се надпреварватъ въ стремежитъ си за стопанското завладяване и използване на реката, само ний българите все още стоимъ на своя бръгъ, наблюдаваме кипежа на международния животъ и борби по реката и не можемъ да се решимъ да встъпимъ най-сетне и ний въ своите права, — да вземемъ своя дѣль отъ стопанския блага, които Дунавъ ни предлага.

Въпроса за създаване българско параходно д-во по Дунава е повдиганъ много пъти и преди и следъ войните, но съ действително желание за неговото разрешение, все още не е пристъпвано. Ползите отъ такова едно предприятие сѫ голъми и очевидни. Една четвърть отъ цѣлия вносъ —износъ на България върви по Дунава, обаче пренасянъ отъ чужди превозни средства! Дали подобно положение би се търпѣло, ако се отнасяше напр. до нѣкая желѣзопътна линия въ вѫтрѣшността на страната? — Никога! за желѣзни пътища и свои превозни средства по тѣхъ, ний сме харчили и харчимъ стотици милиони левове, но за Дунава все още се боимъ да похарчимъ нѣколко десетки милиона. Благодарение на това наше нехайство, ний ежегодно ощетяваме българското народно стопанство съ твърде значителни суми, плащани като навло на чуждите параходи и шлепове.

Това ощетяване става още по-голъмо, като се вземе предъ видъ, че чуждите параходни дружества, ползвайки се отъ липсата на българско параходство по реката, поставятъ твърде високи навла за стоките, които влизатъ и излизатъ отъ България.

Има ли нѣкакви пречки за създаването на българско параходно д-во по Дунава? — Противниците на това създаване ги намиратъ въ голъмата чужда конкуренция по реката и въ липсата на свободни капитали въ страната. И двата мотива обаче, сѫ несъстоятелни. Голъмата чужда конкуренция е съществувала винаги, а тя ще съществува и все по-вече ще се засилва въ бѫдеще; би следвало, че ний никога не тръбва и да помисляме за свое параходство, т. е. за винаги да се откажемъ отъ независимостта на българската външна търговия по Дунава. Тоя мотивъ е несъстоятеленъ още и за това, защото ний разполагаме съ достатъчно средства, за да осигуримъ успѣха на своето д-во. Самиятъ международенъ статутъ за плаването по Дунава ни дава правото да запазимъ привилегии отъ каботажа по нашия бръгъ (плаването само между българските пристанища) изключително за българското знаме, т. е. това, кое то другите крайбръжни държави отдавна сѫ направили въ полза на своите параходства. Това право негласно сѫ си присвоили за българския бръгъ австрийци и унгарци; една значителна част отъ тѣхните параходи и шлепове работятъ и се издръжатъ само отъ нашето крайбръжие. Освенъ каботажа, ако на нашето параходство се дадатъ отъ държавата сѫщите привилегии и облаги, каквито всички други държави даватъ на своите параходства и каквито ний даваме на на-

шето черноморско пароходно д-во, то безспорно е, че ний ще преодолеемъ чуждата конкуренция и ще осигуремъ развитието на своето дунавско корабоплаване.

Другият мотивъ за липса на свободни капитали е също така несъстоятеленъ. Споредъ изчисленията на официалната комисия, назначена отъ държавата и занимаваща се съ въпроса презъ 1922 год., намъ ще сѫ необходими на първо време 4 влекача, 30 шлепа и 2 пътнически пароходи, на обща стойност около 60,000,000 лв., къмъ тоя инвентаръ ще трѣбва да се прибавятъ още 10% за оборотенъ капиталъ, т. е. всичко ще ни сѫ необходими около 70 милиона лева. По пресмѣтанията на секретаря на Русенската търговска камара, днесъ ще ни сѫ необходими около 100—120 милиона лева, безъ обаче да посочва размѣръ на плавателния паркъ. Нека да се спремъ на една срѣдна цифра отъ 80—90 милиона лева; — нима тая сума не би могла да се намѣри отъ държавата и измежду българските търговци, индустриси и производители? Ако за едно предприятие, което има чисто мѣстенъ характеръ, каквото е напр. „Вѫча“ за Пловдивския окрѣгъ, можаха да се събератъ измежду населението и стопанските единици само на единъ окрѣгъ нѣколко десетки милиона лева, а държавата можеше да отпусне още много по-вече милиони, нима за едно предприятие, което ще е отъ много по-крупно значение и то за цѣлата страна, каквото ще бѫде едно българско пароходно дружество по Дунава, нѣма да се намѣрятъ 80—90 милиона лева? Ами за постоянните строежъ на желѣзни линии въ вѫтрешността на страната, не се ли намиратъ много по-голѣми средства? Или едно българско пароходно д-во е съ по-малко значение, отколкото една вѫтрешна желѣзопътна линия?

Българското пароходство по Дунава може да се създаде обаче и безъ горнитъ милиони и то въ всѣки моментъ, стига да има желание и вѣра въ успѣха, — то даже вече сѫществува, само трѣбва да му се даде душа за да заживѣе. Дирекцията на желѣзниците имаше отличната идея да купи още миналата година за своята дунавска служба 4 влекачи, а освенъ това държавата има и 9 свои шлепа. Тия превозни средства, предназначени предимно за нуждите на държавата, покрай своето прѣко назначение, оказватъ ценни услуги и на българските търговци — износители. Къмъ тоя сѫществуващи инвентаръ ще трѣбва да се прибавятъ още 20 шлепа и единъ оборотенъ капиталъ отъ десетина милиона лева или всичко ще трѣбва да се дадатъ най-много още 30 милиона лева, а следъ това на цѣлиятъ апаратъ ще трѣбва да се даде една подходяща търговска или автономна държавна организация и ний ще имаме българското пароходство въ неговата първична форма и най-необходимъ размѣръ. Че тоя размѣръ на първо време е напълно достатъченъ, може да ни послужи примѣръ съ българския влекачъ „Варна“ презъ 1916 г. Само тоя единъ пароходъ, работещъ съ 5—16 шлепа, е успѣлъ въ продължение на 6 месеца да пренесе 10,000 тона храни, независимо отъ многото бойни припаси и др. материали, като е товарилъ храните отъ почти всички български дунавски пристанища и ги е разтоварвалъ въ ломското пристанище.

Покрай горното разрешение на въпроса, чрезъ организирането и засилването на сѫществуващия държавенъ инвентаръ, има и още едно отлично

средство за да се създаде и закрепне на Дунава едно наше, българско корабоплаване, — това е прокарването на „Закона за насърдчение корабоплаванието подъ българско знаме“. Министра на желѣзниците тая година тържествено бѣше заявилъ, че ще прокара единъ такъвъ законъ. Същиятъ назначи и специална комисия за изработване проекта на тия законъ; проекта отдавна е вече готовъ и неофициално възприетъ отъ всички наши компетентни учреждения и лица, обаче неизвестно защо, свикването на комисията вече официално да се занимае съ него, все още не е по-следвало.

Напоследъкъ, министра на търговията е ималъ похвалната инициатива наново да постави на разглеждане въпроса за създаване българско пароходно д-во по Дунава, но като че ли задъ инициативата на г. министра пакъ изпѣква опасната мисъль за създаване на смѣсено българско-чехско пароходно д-во. До като ний можемъ сами да създадемъ своето пароходство по Дунава, странно е защо все пакъ се настоява за едно смѣсено дружество. Известни среди твърдятъ, че това щѣло да бѫде отъ голѣма полза за народното стопанство, защото зърнените храни — главниятъ артикулъ на нашиятъ износъ по Дунава — щѣли да намиратъ отличенъ пласментъ въ Чехословашко, а срещу това, отъ тамъ щѣли сме да внасяме у насъ произведенията на чешката индустрия. Но защо ще трѣбва да се лишимъ отъ свободата и независимостта на своята вѫншна търговия по Дунава и да се ограничимъ въ своя вноси-износъ, като го насочимъ само къмъ Чехословашко? Защо ще изключимъ останалите европейски пазари, като даже ще трѣбва да се лишимъ отъ нѣкои отъ тѣхъ, за кѫдето до сега естественно се е насочваъ нашиятъ износъ? — Твърди се, че и безъ това, следъ войните нашиятъ износъ на зърнени храни, който по-рано се спущаше къмъ устието на Дунава, за да се отправи отъ тамъ чрезъ морските пароходи главно на Айверското тържище, сега отиваъ нагоре по Дунава къмъ житните пазари на Срѣдна Европа. Цифрите, обаче, говорятъ тъкмо обратното — нашиятъ зърнени храни и сега се стремятъ преимущественно къмъ устието на Дунава; презъ 1924 год. износътъ на зърнени храни отъ почти всички наши дунавски митници (липсватъ данни само за Никополь и Сомовитъ) е възлизалъ на 57,851,000 килограма, отъ които 44,237,000 килограма, т. е. 76.5%, сѫ били изнесени къмъ устието на Дунава — Галацъ—Браила и западно-европейските тържища, а само 13,614,000 кгр., т. е. 23.5% сѫ били изнесени нагоре къмъ Срѣдна Европа, при това въ Чехословашко сѫ отишли само 150,000 кгр. храни. При това положение, какви изгоди бихме имали да отвърнемъ нашиятъ износъ отъ неговиятъ естественъ пътъ и да го насочимъ непременно къмъ Чехословашко? Може би тукъ се преплитатъ нѣкакви политически мотиви? Каквото и да сѫ тия мотиви, обаче, не трѣбва да се забравя, че стопанските интереси предшествуватъ политиката, но не и обратното. За спечелването на нѣкаква проблематична политическа подкрепа, ний не бива да жертвуваме независимостта на своята дунавска вѫншна търговия. Но ако това е наложително, защо непременно то трѣбва да стане чрезъ едно смѣсено пароходно д-во, нима не може да стане и само чрезъ едно самостоятелно българско пароходство? Това е въпросъ изключително на установяване съответна тарифна политика. Най-сетне

едно българско пароходно дружество, безъ да изгубва своята самостоятелност, може да влезе въ договорни връзки съ чешкото такова или пъкъ съ друго нѣкое, ако това е необходимо. Подобни договорни отношения между пароходници да отъ различна националност има на всѣкїдже, обаче съмъ-

сено пароходство, въ което и държавата да участвува съ свой капиталъ, е едно недопустимо предприятие, каквото не съществува никѫде по свѣта. На сушата, въ своя територия, — това е възможно, но по вода, на единъ международенъ теренъ, — това е абсолютно недопустимо!

Сава Н. Ивановъ.

РАЗПРЕДѢЛЕНИЕ НА ТЕМПЕРАТУРАТА НА ЧЕРНОМОРСКИТЕ ВОДИ ВЪ ДЪЛБОЧИНА.

(Данинъ за температурата сѫ въ цезиеви градуси).

Съ увеличение на дълбочината, температурата на океаните и моретата изобщо се намалява, понеже нагрѣването чрезъ слънчевите лъчи достига само до известенъ предѣлъ дълбочина, а подъ тоя предѣлъ стоплюването на по-дълбоките пластове се извѣршва бавно и не тѣй интенсивно, благодарение малката топлопроводностъ на водата и бавността на вертикалната циркуляция. Нашето Черно море и въ това отношение, прави едно изключение въ сравнение съ другите морета.

Съ увеличение на дълбочината на черноморските води, температурата имъ презъ лѣтото постепенно се понижава до дълбочина 60—80 метра, кѫдето тя достига срѣдно +7°; следъ това обаче, тя почва да се повишава до като достигне дълбочината 600 метра, после което до самото дѣно на Черно море тя остава почти постоянна (+9°). Следната таблица ни дава подробно разпределението на температурата на черноморската вода съ измѣнението на дълбочината ѝ, а паралелно съ това и разпределението на температурата на срѣдиземноморската вода въ дълбочина. Таблицата е съставена споредъ данните на руското описание на Черно море*) и тия на Зупанъ за Срѣдиземното море**).

Дълбочина на водата въ метри	Температура на водата въ цезиеви градуси			
	Въ Черно море, споредъ наблюденията на руската дълбоководна експедиция отъ 1890 и 1891 година.			Въ Срѣдиземното море въ 1891 г. (между Корфу и Триполи)
май-юни	юлий	августъ	септември	
0	+15°8	+23°3	+24°3	+24°8
10	14,2	20,4	21,4	23,8
20	10,9	14,0	16,0	—
30	9,6	8,6	12,5	—
40	8,1	7,6	10,2	—
50	7,4	7,0	7,8	18,9
60	7,0	6,9	7,1	—
70	6,9	7,2	6,9	—
80	7,0	7,4	6,8	—
90	7,1	7,5	6,9	—
100	7,6	8,0	7,1	15,5
200	8,7	8,8	8,6	—
400	8,9	8,9	8,9	—
500	—	—	—	14,1
600	8,9	9,0	8,9	—
800	9,0	9,0	9,0	—
1000	9,0	9,0	—	—
1800	—	9,1	9,0	—
2000	9,1	9,1	9,1	—
3700	—	—	—	13,4—13,7

*) Лоция Черного моря, изданіе V, Петроградъ 1915 г., стр. XXXI.

**) Supan, Al. prof. — „Grundzüge der Physischen Erdkunde“ II Auflage. Leipzig 1903, стр. 215.

Максималната температура на придѣнната черноморска вода, измѣрена до сега е +9°3.

Причината за студения пластъ вода, който презъ лѣтото се забелязва въ Черно море на дълбочина 60—80 метра, трѣба да се търси въ голѣмата разлика на плътностите на повърхностната черноморска вода и тая на босфорската, съ която се запълва котловината на морето. Чрезъ Босфора, посредствомъ долното Босфорско течение се влива въ котловината на Черно море, на дълбочина 30—100 метра, по-топла и по-солена вода, източника на която е Срѣдиземното море. Тъй като водата на последното, благодарение на своята голѣма соленостъ, е по-плътна и следователно по-тежка отъ водата на Черно море, то тя потъва и запълва черноморските дълбочини, които сѫ подъ дълбочината 100 метра. При охлаждане на частиците на повърхностните черноморски води, тѣ увеличаватъ плътността си и почватъ да потъватъ, като се стремятъ да достигнатъ дъното. Тѣхното потъване, обаче, се затруднява и въ последствие спира отъ тежката придѣнна вода. При охлаждане на частиците на повърхностните черноморски води, даже и презъ зимата, когато тѣ добиватъ сравнително най-голѣма плътностъ, тѣ все още сѫ полеки отъ тия на долнобосфорските води и щомъги достигнатъ оставатъ да плаватъ надъ тѣхъ. Поради тази причина, охладените презъ зимата повърхностни черноморски води, не могатъ да потънатъ по-дълбоко отъ 60—80 метра, а се задържатъ тамъ, като едно по-леко и по-хладно покривало. Вследствие на това, въ началото на лѣтото, когато тоя хладенъ пластъ вода не е успѣлъ още да се нагрѣе, остава съ низка температура въ сравнение съ околните води и тая температура е приблизително такава, каквато е и най-ниската зимна температура на повърхностните черноморски води.

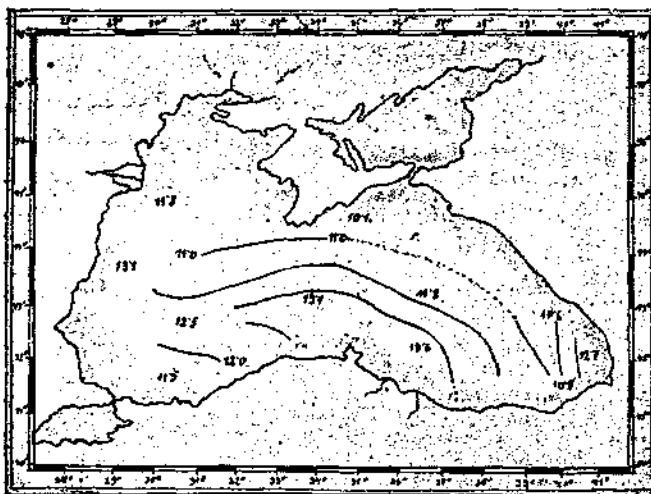
Течашата долнобосфорска струя, която се излива въ черноморската котловина, както презъ лѣтото, тѣй и презъ зимата, има постоянна температура +10° до +13°, но въ черноморските дълбочини, подъ действието на околните температурни условия, температурата на водата се намалява, макаръ и да се запазва пакъ постоянна и еднообразна за цѣлата доляня половина на котловината. Презъ цѣлата година тая температура — на придѣнните черноморски води — се измѣрва срѣдно +9°.

Студениятъ пластъ вода, който съществува презъ лѣтото и есента въ Черно море на дълбочина 60—80 метра, като се стоплюва постепенно въ течение на лѣтото и началото на есента едновременно отъ долните и горните надъ него води, малко по-малко изчезва и къмъ началото на зимата почти съвсемъ се загубва. Така че въ началото на зимата температурата на черноморските води приема доста еднообразенъ характеръ въ цѣ-

лия басейнъ на морето — отъ повърхността до дъното му — срѣдно около $+9^{\circ}$ до $+9^{\circ}5$.

Споредъ Войейковъ*), нагрѣването на черноморската вода отъ лѣтното слънце прониква до 90 метра дълбочина, а споредъ Крюмель до 65 метра. Въ това отношение Черното море прилича само на Източното Немско море, кѫдето годишното измѣнение на температурата на водите му въ дълбочина достига отъ 50—70 метра. Въ останалите морета дълбочината до която прониква топлинното влияние на лжчите на слънцето изглежда, че е много по-голѣма. Така напримѣръ, споредъ Крюмель, най-долната граница, кѫдето се чувствува още годишното измѣнение на температурата, за разните морета, е следната: Въ Неаполитанския заливъ до 180 метра дълбочина; въ западната част на Срѣдиземното море до 300 метра дълбочина; въ източната част на Срѣдиземното море, както и въ Червеното море до 500 метра дълбочина. Ханъ намира, обаче, че тия данни сѫ много увеличени.

За да илюстрирамъ разпределението на срѣдната годишна температура на черноморските води въ най-близкия подъ повърхността слой, а именно въ слоя отъ 10—50 метра дълбочина, ще си послужа съ следната карта, съставена отъ руската дълбоководна експедиция за изследването на Черно море въ 1891 година.

*) Вижъ: St. D. Staikoff — „Beiträge zur Klimatologie von Bulgarien“. Berlin 1914. s. 75.

Торосъ.

„КОНГРЕСА“.

Безъ много афиши, гльочка, споръ и шумъ изъ България, тамъ кѫдето има дружества, се избраха делегати за конгреса на „Българския Народенъ Морски Сговоръ“.

За 27 август делегатите се насочиха къмъ Русе, мястото кѫдето се състоя втория конгресъ на Сговора. На централната гара имало построена арка по случай пристигането на гостите, обаче бурята, въ предшествуващия конгреса денъ, я събрала...

И много добре сторила! Слънцето намѣрило въ едно западно море Посейдона, съобщило му за конгреса, и той въренъ на своята природа, помрачава слънцето, развълнува морето, разпъня Дунава

водите на Азовското море, както и тия на всички прибрѣжни черноморски езера, благодарение на малката имъ дълбочина, се нагрѣватъ презъ лѣтото доста равномѣрно. Така напримѣръ, презъ посочения сезонъ температурата на повърхностните води на Азовското море достига отъ $+25^{\circ}$ до $+26^{\circ}$, а на придѣнните такива — не по-малко отъ $+21^{\circ}$.

Данните за температурата на дълбоките води при българския черноморски брѣгъ, сѫ още по-скаждани отъ тия за температурата на водата на повърхността. Единствените данни въ това отношение, които ми сѫ известни, принадлежатъ на зоологическата руска черноморска екскурзия отъ 1911 год., направена съ парохода „Гайдамакъ“ съ цель да се изучи отчасти морето при нашите и ромънските брѣгове. Тия данни сѫ следните:

Мѣсто на наблюдението	Дата	Дълбочина и място въ м. и въ метри	Temperatura на водата
Около 40 мили източно отъ Василико (северна ширина $42^{\circ}13'00''$ и източна дължина отъ Гринвичъ $28^{\circ}29'20''$)	4. IX. 1911 г. отъ 2ч. и 30м. до 3ч. и 30м. сл. пладне	0 19 28 47 65 93 + 11.7 + 7.7 + 6.7 + 7.0 + 7.7	$+24^{\circ}1$ $+11.7$ $+7.7$ $+6.7$ $+7.0$ $+7.7$
Около 45 мили източно отъ Килийското устие на Дунава (ш. $45^{\circ}26'20''$ и дълж. $30^{\circ}21'30''$)	22. IX. 1911 г. 3 ч. и 15 м. сл. пладне	0 19 + 19.2 + 9.8	

Нека се надѣваме обаче, че бѫщаиятъ Черноморски Наученъ Институтъ, следъ като пристъпи къмъ изследването на прибрѣжните ни води, ще ни обогати съ по-вече данни и ще ни даде една напълно ясна картина за състоянието и разпределението на температурата въ дълбочина, което не ще съмнение е въ тѣсна връзка съ разпределението на фауната по тия мѣста и отъ голѣмъ интересъ за бѫщащето ни риболовство въ открыто море.

Варна, 2 априлъ 1925 год.

и събаря арката... На трите гари въ Русе сѫ изпратени трима офицери — говористи, но не да приветствуватъ пристигащите делегати съ парадни думи, а съ мили думици да ги опжтятъ къмъ квартири, хотели и прочие...

Първата грижа на делегатата.

— Господа, тамъ... има легла при такава и такава обстановка; има и палатки, и този и този хотели, при уговорени цени — кѫдето обичате... Файтонъ на разположение.

Делегатите се прѣскатъ на групи и изгубватъ изъ града, за да се събератъ сутринта въ Градското казино, кѫдето ще заседава конгреса.

Залата е декорирана съ гирлянди зеленина.

ДЕЙНА ПРОГРАМА НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ

за 1925/1926 година.

ЧАСТЬ I.

ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТЬ.

1. Засилване организацията чрезъ образуване на нови клонове, на пръвъ планъ въ всички населени мяста по Дунава, следъ това постепенно въ всички по-важни вътрешни центрове, а отъ тамъ и въ възможно по-вече населени мяста.

2. Засилване отдѣлнитѣ клонове чрезъ вербуване и записване на нови членове и създаване представителства въ своите райони на действие.

3. Образуване на младежки групи въ учебните заведения въ тия градове и села, гдѣто има основани клонове или ще се основават такива.

4. Образуване на морски и рѣчни спортни легиони къмъ всички клонове по крайбрѣжиято на морето, Дунава и вътрешните води.

Организиране на съвместна дейност съ скакутските и спортни организации, които иматъ въ своите задачи упражнението на водния спортъ.

5. Основаване къмъ тия отъ клоновете, чито бюджети позволяватъ, читални и библиотеки, снабдени съ наша и чужда литература по разните клонове на морското дѣло и знание.

6. Уреждане отъ страна на клоновете конкурси за разработване отдѣлни въпроси въ връзка съ развитието на мястните морски поминъци, създаване морелѣчебни заведения, пристанища, парходства и т. н., за всичко което ще цели създаването на морска култура и морски стопанства.

7. Засилване, както отъ страна на Гл. Управ. Тѣло, тъй и отъ страна на клоновете събирането на материали за Морския Музей. Събиране отъ страна на клоновете статистически данни относно всички области на културното и стопанско използване на морето, Дунава и вътрешните води и свързаните съ тѣхъ крайбрѣжия; обобщаване на тия данни отъ страна на Гл. Упр. Тѣло.

8. Засилване дейността на Гл. Упр. Тѣло и съответните клонове по обединяването на сродните организации и фондове, а именно: комитета за постройка на народенъ кръстосвачъ „Отецъ Паисий“ въ гр. Търново, комитета—фондъ за постройка на миноносецъ „Кирилъ и Методи“ въ София; фонда при Вътрешното Министерство „Български Воененъ Флотъ“ и фонда за въздигане паметникъ на падналите презъ войната моряци въ гр. Варна.

9. Уреждане отъ крайморските и крайрѣчни клонове самостоятелно или съвместно съ туристически дружества или други такива, морски и рѣчни хижи или временни лѣтни спални за проходящите членове на говора и туристи.

10. Контрола отъ страна на Гл. Управ. Тѣло върху клоновете и вземане мярки за засилване връзката между него и клоновете; развиване дейността по проагитиране идеите и задачите на Б. Н. М. С.

ЧАСТЬ II.

ОБЩЕСТВЕННА И КУЛТУРНА ДЕЙНОСТЬ.

11. Б. Н. М. С. ще действува за създаването на едно самостоятелно държавно учреждение—Дирекция на Мореплаването и Морските Поминъци, чито по-главни задачи ще трѣбва да бѫдатъ: насочване, покровителствува и засилване българската презморска търговия, като се цели усигуряването на нейната независимост и свободно развитие, предимно чрезъ постепенното национализиране, до възможните размѣръ, на най-важното превозно и съобщително средство — мореплаването; пълното национализиране и развитие на водните съобщения по българските крайбрѣжия — Черноморско и Дунавско; разширението, модернизирането и увеличенето на удобствата, сигурността и безопасността за корабоплаването по нашите крайбрѣжия; постепенното създаване на мрежа отъ вътрешни водни пътища и превозни средства по тѣхъ; създаване и развитие на модерно риболовство въ открито море и въ водите на Дунава, до степень такава, че рибното производство не само да задоволи сегашната вътрешна консумация, но рибата да стане, както въ всички културни страни, здрава и ефтина народна храна, а освенъ това да имаме и единъ значителенъ износъ на тоя цененъ продуктъ, съ което ще се допринесе твърде много за засилването на народното ни стопанство; създаването и развитието на морските и край-

брѣжни поминъци: корабостроенето, като занаятъ и индустрия, консервирането на риба, приготовление на рибарски уреди, модерно солопроизводство и пр.; постепенното създаване на едно целесъобразно морско законодателство. Общо казано, Дирекцията на Мореплаването и Морските Поминъци ще трѣбва да създаде и развитие българската национална и стопанска морска политика и творчество.

Исканата Дирекция ще трѣбва да се създаде, безъ да се товари държавния бюджетъ съ нови разходи, като на първо време само се събератъ и групиратъ съществуващи държавни служби, работещи въ горните области и разпръстнати по разните ведомства, а по-късно постепенно се откриватъ всички останали необходими нови служби.

Дирекцията на Мореплаването и Морските Поминъци ще трѣбва да се ръководи отъ напълно компетентни лица и подбрани специалисти по разните клонове на културната, техническата и стопанска дейност, която ще обема новия държавенъ органъ.

12. Б. Н. М. С. ще действа предъ всички държавни и общественни фактори, както и предъ Дирекцията на Мореплаването и Морските Поминъци, а до нейното създаване, предъ съответните държавни учреждения:

а) За окончателното изработване и прокарва-

не на приетия по принципъ Законъ за насърдчение корабоплаването подъ българско знаме;

б) За създаването на Българско Корабоплаване по р. Дунавъ;

в) За постепенното създаване на външни водни пътища, като на първо време се пристъпи към корегиране и регулиране теченията на реките Камчия, Тунджа и Марица, а по-късно и на останалите български реки, които представляват възможности за корабоплаване.

- Тия корекции ще тръбва да се извършат съогледът не само да се създадът нови и ефтини пътища и превозът, но още и съ цели да се добие ефтина енергия, а също и на евентуално оросяване на околните полета и унищожаването на разливите и заблатяванията — опасните маларични гнезда.

г) За откриването на Мореходно Училище от страна на държавата.

д) За снабдяването на Варненското, Бургаското, а също така и Дунавският пристанища съ житни елеватори и средства за бързото товарене, разтоварване и претоварване на стоките, съ огледъ износа по Дунава да става презъ Русе — Варна, вмѣсто презъ Браила—устието на Дунава.

е) За по-бързото довършване на Созополско-
то пристанище и започването постройкитъ на прис-
танищата въ Анхиало и Василико, за които има
отпустнати кредити.

ж) За постройка на малки, но удобни пристанища още въ: устието на р. Камчия, гр. Месемврия, гр. Ахтополъ и с. Кюприя, като заедно съ това тъ се свържатъ съ добри птици съ вътрешността на страната.

Също така и за създаване на удобства за спиране на корабите въ малките крайдунавски центрове.

з) За засилване паразходната служба по крайбръжието на Черно море, като за целта се доставя от страна на Паразходното Д-во най-малко два, специално нагодени за нуждите на крайбръжието паразоди.

и) За уреждане на хидрографична, метеорологична, сигнална и др. специални служби за улеснението на корабоплаването по Черно море и Дунава.

к) За създаването на едно предприятие съ участието на държавата за ремонтиране на големи и постройката на малки кораби, изваждане на потънали кораби и т. н..

л) За засилване рибарската просвета чрезъ откриване отъ Рибарското Училище повсемѣстни рибарски курсове и отъ държавата на второ Рибарско училище на Дунава, а сѫщо така и за устройване специални курсове за бѣжанцитѣ, които да се снабдятъ съ инвентарь отъ средствата на държавата и специалните фондове.

м) За премахването на всички видове данъци, такси и т. н., които тежат върху риболовеца и рибата и формалностите, които спъват риболовството.

н) За пълното приложение Закона за Риболовството.

о) За създаването на Специална Техническа Инспекторска Служба по солопроизводството, със седалище—единъ център въ Бургазкия заливъ.

13. Б. Н. М. С. ще подпомага съ всичките
свои сили и разполага си средства усилията на
Българското Правителство:

а) За получаването на сигуренъ и свободенъ
стопански излазъ на Бѣло море.

б) За изпълнение на правото на България да поддържа необходимите военноморски сили за охрана на водните ни граници и интересите на страната.

ната и народното стопанство по българските крайбръдия и прилежащите териториални води.

14. Б. Н. М. С. ще продължи усилията си за просветната наричка и за създаване на единъ рибарски съюзъ въ България, когото Б. Н. М. С. ще ръководи и крепи, до като се засили достатъчно. Съюза ще има две главни цели: първо — да бди върху запазването постигнатите придобивки по улеснението развитието на рибарството и да разшири тия придобивки; второ — да организира кооперативна продажба на рибата на дребно въ по-големите консумативни центрове, за да се избегнат всички посредници и да се постигне поефти-ниване на рибата.

15. Също така, продължаване усилията за из-
действуване въвеждането въ училищата на пред-
мета морезнание.

16. Действуване за оздравяване на Черноморското и Дунавското ни крайбръежия по единъ подробно и системно разработенъ планъ. Продължение и довършване на започнатитѣ вече оздравителни предприятия противъ малариата.

17. Изработване отъ Държавата на обща курортна политика спрѣмо всички лѣчебни място въ страната. Подпомагане общините за създаване на морелѣчебни курорти по концесионенъ или другъ начинъ, образуване на курортни фондове чрезъ въвеждане на специални курортни и др. такси, предназначени за тѣхното благоустройствство.

18. Застжване предъ държавата за ускоряване постройката на втория детски морски санаториумъ въ гр. Месемврия и за постройката на една калолъчебница въ гр. Ахиало.

19. Б. Н. М. С. ще следи и ще подпомага държавата, и въ бъдеще за правилното заселване на бъжанцитъ по Черноморското ни крайбръежие, като ще действува за тъхното по-бързо оземляване и снабдяване съ жилища, инвентаръ и кредитъ, за да станат тъ оседналъ елементъ на култура и стопанско творчество.

20. Да се действува предъ Министерството на Търговията за изменение или допълнение на Закона за Търг. Инд. Камари въ смисъль: къмъ съществуващи търговски, индустритални и занаятчийски отдѣли на камарите, който сж по крайбрежията на Черно море и Дунава, да се открие и отдѣлъ IV, нареченъ Морски Отдѣлъ, който ще застъпва всичката наша морска култура; дейността по арбитражните морски спорове, морската: самостоятелна информация, морската дейност на страната по отношение търговията за вносъ — износъ; уреждане редовенъ контролъ за борсовъ котажъ на навла, както мѣстни, така и инострани, щомъ тъ се контрактуватъ въ България и другаде. Също и апель къмъ респективните камари да подематъ решително тази инициатива на Б. Н. М. С. съ огледъ да носятъ наименованията така:

а) Бургазската и Варненската камари да се наименоват по законъ:

Бургаска Търговско Индустр. Морска Камара;
Варненска

Баренски б) Русенската Търгов. Камара да се наименова: Русенска Търговско Индустр. Пунаавска Камара.

21. При назначаване на началници на учреждения, учители, свещеници и пр. по крайбрежието, да се прави щателен изборъ и изпраща тъмъ най-способните и съ видно национално чувство българи и то отъ вътрешността на страната.

22. Ходатайствуване предъ ректора на софийския държавен университет за създаване въ Юридическия Факултет преподавания по частно и общетсвенно морско право.

23. Ходатайстване предъ правительство да назначи една комисия отъ вещи лица, която да

проучи исканията на градовете Варна, Русе и Видинъ, които западатъ. Главното Упр. Тъло, следъ като се занимае съзъванието за тъхното стопанско, културно и национално съживяване и повдигане, и следъ като има мнението на комисията, да препоръчва на правителството мърките, които тръбва да вземе за горната цель.

24. Главното Управително Тъло и клоновете ще се стремятъ и въ бъдеще да прокарватъ предъ държавните, общински и обществени фактори още по-широкото привличане на представители отъ Б. Н. М. С. при разрешаването на всички въпроси, стоящи във връзка съ целите и дейността на Сговора.

Решения

взети въ II-ия редовенъ съборъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ, състоялъ се въ гр. Русе отъ 27—30 Августъ 1925 год.

1. Касиера на Глав. Упр. Тъло да държи въ себе си за разни операции суми въ размѣръ до 10,000 лева.

2. Глав. Управ. Тъло да иска отчетъ за дейността на фонда „Морска хижка“ отъ Месемврийския клонъ, като събора му делегира правата си да удобри или не тази дейност.

3. Да се възложи на Гл. Упр. Тъло на Б. Н. Морски Сговоръ да провѣри смѣтките и дѣлата на Месемврийския клонъ, когато намѣри за добре.

4. Отчета на Гл. Упр. Тъло на Б. Н. М. С. да се отпечати и разпрати по всички клонове. Изпълнението на това решение се възлага на Гл. Упр. Тъло.

5. Да се провѣзгласи НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ЦАРЪ БОРИСЪ III за върховенъ покровителъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ.

6. Гл. Упр. Тъло да излезе съ подобно изложение предъ Народното Събрание по закона за морския риболовъ и отдаването на морския риболовъ на концесия.

7. Гл. Упр. Тъло да свика въ най-скоро време конференция отъ представителите на крайдунавските градове, която да се занимае съ всички въпроси по стопанското и културно използване на Дунава, а също и съ тия по издигането и напредъка на дунавското ни крайбрѣжие и неговите селища.

8. Да се основе фондъ „Лѣтни морски колонии“, като първата колония, която ще се подпомогне, да бѫде въ Аххиало, ако тамъ се възстанови клона на Б. Н. Морски Сговоръ.

Фонда се задължава да помага и на съответните клонове отъ вътрешността, съгласно точки 2. и 3. отъ неговия бюджетъ.

9. III-я редовенъ съборъ да стане въ градъ Пловдивъ.

10. До края на 1925 година да се изразходватъ $\frac{7}{12}$ отъ бюджета за 1926 година.

11. Да се изпрати една делегация, която да се яви предъ г. военния министър и го замоли да разреши отпускането на избранието отъ Гл. Упр. Тъло лица, които ще обикалятъ страната съ агитационна, просветна и организационна цель. Комисията да бѫде въ съставъ: Професоръ Д-ръ Консуловъ, Подполковникъ Недевъ, народния представител Григоръ Василевъ и г. Иовко Обрѣиковъ, ако се случи по това време въ София.

12. За неуморната дейност на секретаря на Гл. Упр. Тъло г. Георги Славяновъ, на редактора на сп. „Морски Сговоръ“ г. Сава Н. Ивановъ и касиера на Гл. Упр. Тъло г. Ст. Цаневъ се отпуска сумата 30,000 лева за възнаграждение, като Гл. Упр. Тъло да я разпредѣли както намѣри за добре.

Забележка: Всички останали решения на II-я редовенъ съборъ сѫ включени въ:

а) Дейната програма за 1925-1926 година.

б) Бюджета на Гл. Упр. Тъло за 1926 год.

в) Правилника и бюджета за фонда „Лѣтни Морски Колонии“.

г) Бюджета за фонда „Черноморски Наученъ Институтъ“ и

д) Измененията на устава.

БЮДЖЕТЪ

на Гл. Упр. Тъло на Б. Н. Морски Сговоръ за 1926 год.

Гласуванъ на 30 Августъ 1925 год. гр. Русе.

ПРИХОДЪ.

1. Отъ членски вноски (5,000 членове по 70 лева)	350,000 лв.
2. Отъ абонаменти (200 по 100 лв.)	20,000 "
3. Отъ отдѣлни издания	125,000 "
4. 50% отъ чистия приходъ на илоноветъ	35,000 "
5. Отъ продажба на джебни календарчета (5,000 по 4 лв.)	20,000 "
6. Отъ продажба на картички, картини, снимки и други	20,000 "
7. Отъ продажба на предмети отъ склада, значки и др.	80,000 "
8. Даване подъ наемъ на илоноветъ инвентарни предмети отъ склада (флагове, моряшки дрехи и др.)	10,000 "
9. Отъ входъ и дарения въ музея	5,000 "
10. Отъ субсидии, волни пожертвования, дарения и др.	90,000 "
11. Отъ лихви	3,000 "
12. Отъ остатъци отъ приключени минологодишни бюджети	20,000 "
13. Отъ случайни и непредвидени приходи	2,000 "
14. Отъ реклами	10,000 "
Всичко 790,000 "	

Забележка: I. 1. Встѫпителните вноски съгласно новия уставъ (измененията) оставатъ въ полза на илона. Събора предоставя тѣхното опредѣляне на всѣки илонъ за себе си, споредъ мѣстните условия.

2. Членски вноски за възрастните членове (включая списанието) — 80 лв. годишно. (За Глав. Управит. Тъло 70 лв.).

3. Членски вноски за вторитѣ членове отъ семейството (безъ списанието) — 10 лв. годишно за Глав. Управ. Тъло.

4. Членски вноски за младежите (безразлично легионери или нелегионери) съ списанието 70 лв. годишно, безъ списанието 10 лв. годишно за Гл. Упр. Тъло.

Забележка: II. Настоящиятъ бюджетъ е за финансовата 1926 г. (1 Януарий до 31 Декември), съгласно новия уставъ.

За времето отъ 1 юни 1925 г. до 31 декември 1925 год., ще се работи съ преходенъ допъл-

нителенъ бюджетъ въ размѣръ $\frac{7}{12}$ отъ бюджета за 1926 г. — 460,000 лв.

РАЗХОДЪ.

1. За издание на сп. „Морски Сговоръ“ (5,000 течения по 60 лв.)	300,000 лв.
2. За отдѣлни издания	95,000 "
3. За печатане бесплатни позиви, брошюри, хвър. листове, изложения и пр.	10,000 "
4. За печатане джебни календарчета (5,000 бр. по 2 л.). Стенните календари ще се дадатъ като приложение на списанието)	10,000 "
5. За печатане картички, картини, фотографии, снимки и др.	10,000 "
6. За попълване библиотеката съ книги, списания и др.	15,000 "
7. Вещественни разходи за библиотеката (подвързия, поръжка на шкафове и др.)	10,000 "
8. За беседчици, организатори, делегации, устна и нагледна пропаганда	50,000 "
9. За канцеларски разходи	15,000 "
10. За попълване склада съ инвентарни предмети, материали, значки и пр.	50,000 "
11. За набавяне предмети и колекции за музея	10,000 "
12. Вещественни разходи за музея	5,000 "
13. Заплата за чиновниците: 1 счетовод.	30,000 "
1 писарь	25,000 "
1 пазачъ на музея и библиотеката	20,000 "
За изборни лица отъ Глав. Управ. Тъло	30,000 "
14. За наемъ на канцеларията	10,000 "
15. За набавяне литература по водния спортъ	5,000 "
16. За отпечатване правила, ръководства и пр. по водния спортъ	10,000 "
17. За купуване и раздаване награди на легионицѣ и легионеритѣ	10,000 "
18. За фонда „Лѣтни морски колонии“	20,000 "
19. За разни непредвидени разходи	10,000 "
20. За купуване на лодки	40,000 "
Всичко 790,000 "	

До председателската маса е построен капитански мостъ, облечен в кръгъ съ картина съ маслени бои: парадъ цели запънни морски вълни... Над него първото знаме на Морски Сговоръ, това на Русенския клонъ, а задъ председателската маса, прикрепен на стената спасителен поясъ съ симетрично прикрепени гребла. Всичко потънало в зеленина. Единъ разкошень букетъ от рози и камелии въ ваза и край него наградитъ за състезанията: Модель корабъ, статуята на лодка, венци, значки и пр. красята масата. Картина на Посейдонъ съ триножникъ въ ръка, поставена като стражъ срещу входа въ залата, привлича погледъ на делегатите...

Гости и делегати заемат мястата си и председателя на Гл. Управ. Тъло — Стояновъ — кметъ на гр. Варна, една симпатична внушителна фигура, се явява на председателското място.

Военната музика засвири „Шуми Марица“ и всички скочиха на крака. Трогателен момент!..

Председателъ приветствува съ кратка речь делегатите... Честьта да открия II-я конгресъ на Б. Н. М. С. ... благodenствието отъ пътните съобщения... целите на Сговора и пр.

Съ нѣколко здрави мисли, изказани съ силни думи той прикова вниманието на делегати и гости.

Избра се традиционното бюро на конгреса. Разбира се, избора става съ „полутайно“ гласуване, защото конгреса предварително знае своята достойни хора...

Председателъ: Консуловъ.

I подпред.: Михайловъ.

II подпред.: Милчевъ.

Секретари: Пашмаковъ и Обръиковъ.

Бюрото заема мястото си. Първи по редъ: Професоръ Консуловъ, малка по ръстъ, но голъма по умъ и тактичност симпатична фигура, се яви на председателското място. Той е първоизточника на Бълг. Нар. Морски Сговоръ, още отъ 1913 год. До него, съ възмургаво моряшко лице, благородна осанка, заема място известният морякъ Михайловъ. Трети по редъ, съ побъляла глава, пълна широка брада, изпитателен живъ погледъ се яви Милчевъ, нареченъ отъ конгресистите „Бай Маринъ“.

И съ плавна академична речь, председателъ очерта целите и стойността на Морски Сговоръ... нашият народъ е като неопитно дете, което всичко иска, мисли че всичко може и пр. Заговори за преоценка на националните ценности... Втория ни конгресъ въ Русе не е случайност: ние единакво обичаме морето и Дунава; едното и другото съ ни мили, родни... Сговора е надпартийна организация; нашите цели открыти ясни... И завърши съ апелъ за толерантност и трезвение. Всъка фраза отъ речта му бъде тема.

Заредиха се традиционните приветствия:

Явява се делегатъ отъ Русенския клонъ и приветствува съ възторжена речь. Адмирира Сговора; подписа съ чувство и жаръ поздравите на русенци — говорици. Втори по редъ: представител на трудовациите на положителното — реалното — отъ името на българските инженери и архитекти отъ София, поднесе съ смислени думи благопожелания...

Трети по редъ се яви младъ красивъ младежъ и съ още по-красиви думи, поетични изрази, поздрави конгреса отъ името на запасните офицери. Мило, трогващо до сълзи бъде приветствието на русенската жена — майка, представителка на женското дружество... Майката — жена ще от-

кърми и влъче идеята за Сговора въ всъко дете, заяви тя, и даде тържествено обещание, дружеството ѝ да ратува: всички жени — русенки да станат членки на Сговора... Тя бъде възторжено акламирана отъ конгреса. Представител на Русенската община, възпъленъ представителенъ господинъ, съ силни патриотични думи, издържливъ вдъхновенъ тонъ, съ хубави сравнения и алгоризъмъ създаде бодро настроение въ конгреса.

„... Златното руно е близо край настъ, то е въ трудътъ, въ здравата мисъль... Въ днешната тъга... се крие бъдящата мощь. Ние не целимъ пиратство, макаръ и да имаме примѣръ и зараза наоколо... Ние сме въ вериги, съ които до ще денъ ще свържемъ ръцетъ на всъки пиратъ, блюжиращъ за плячка около хубавата ни земя...“

Русенци, поздравиха организациите на бъдящето, на трезвата българска мисъль... (браво).

Явява се младежъ и отъ името на Русенския клонъ — туристи, съ високо вирната глава, гладко чело, ясън орловъ погледъ, плавенъ като полетъ на птица говоръ, поздрави конгреса и завърши съ тихи меланхолично изказани думи — приветствия и тъзи на добруджанци... Тъга сви сърдцата.

Представител на Варненската Индустриска Камара съ смислени думи декларира интереса на съсловието къмъ успеха на Сговора, въ когото вижда мощта на нацията. И следъ него младъ туристъ — легионеръ съ поетични думи поднесе поздрави отъ Рила и Балкана — хубостите на родината и заяви: младежите — туристи ще работятъ съ българските юноши — легионери за целите на Сговора. Представител на противоалкохолната организация апелира къмъ офицери и моряци да бъдатъ трезви, защото „попивателните течности“ и пр. (Единъ говорици ловко прикри поднесената му отъ келнера чашка конякъ, директора на казиното сви устни отъ бюфета, ужасенъ...).

Последно е приветствието на моряка — говорици Михайловъ. Изправенъ подъ знамето, обяснявайки емблемата въ цвѣтовете... бъдлия Дунавъ, Черното море... създаде настроение въ конгреса. Съ общъ интересъ делегатите проследиха всѣка негова дума. Бурно акламиранъ.

Председателъ прочита маса поздравителни телеграми, отправени отъ разни краища на България до конгреса.

Плевенци държатъ първенство: тъ обсипаха конгреса съ благопожелания...

Избиратъ се комисии и започва отчета на Управителния Съветъ.

Единъ говорици чете:

Цифри . . . .

Суми . . . .

Суми . . . .

Има пари и въ наличност. Сговора е въ благосъстояние.

Явява се високата симпатична фигура на морякъ Славяновъ, секретарь на Гл. Упр. Тъло. Общъ интересъ. Всъки е чувалъ за неизчерпаемата енергия на този неуморимъ работникъ за идеите на Сговора. Славяновъ говори. Делегатите съ трепетъ очакватъ неговата похвала или укоръ на представяваните отъ тяхъ дружества. Й се знае, че той не се шегува. Отчета му е оригиналентъ: той не пропушта нико единъ клонъ незасегнатъ. Има клонове, които съ изправени като предъ съдъ; даже нѣщо по-силно: тукъ нѣма глоби и затворъ, а укоръ и похвала, единакво силни... Говори хладнокръвно, плавно изчерпателно; развива годиш-

ния отчетъ и съ незамѣнima прямата разкрива грѣшки и небрежность на известни занемарили задълженията си клонове. Конгресътъ чувствува своя пулъ . . . трѣпни.

Председателя на Русенския клонъ отъ Българския Народенъ Морски Сговоръ Кан. II р. Михайлова, приель осветеното знаме отъ председателя на събора г-нъ проф. Консулова, държи речь за значението на знамето. Русе, 28.VIII.1952 г. Фот. Балашъ.

Конгресътъ продължава.

Четатъ се телеграми. Плевѣнци продължаватъ да бомбардиратъ конгреса съ все по-ново-пристигнали телеграми. Прие се да се поздрави Н. В. Царя и всички министри. Правятъ се куриозни предложения: да се поздравятъ и всички крайбрѣжни кметове, и се идва до едно окрѫжно до окрѫжнитъ . . .

Следобѣднитъ заседания се откриватъ при отсѫтствието на красивите делегатки и гостенки на конгреса. Ораторитъ се отправятъ съ половинъ възгласъ: Господа делегати, и . . . дамите липсватъ.

Разкрива се, че нѣкакви комисии по настояването бѣжанците сѫ се престарали, умѣло прѣщатъ рибари въ Балкана, а овчари и земедѣлци по самитъ крайбрѣжия . . .

Касиера на организацията чете цифри — цифри и спира на 443,312.60. Числото на говори-стите утроено. Добре. Пожелания — до година ушесторено!

Явява се редактора на списанието: Сава Н. Ивановъ. Конгресътъ следи съ интересъ явилния се съ среденъ рѣстъ младежъ съ изразителенъ миълъ погледъ, гладка прическа, самоувѣренна стѣжка . . . Да, предъ конгресътъ стои словото на организациата. Славяновъ, Михайлова, Ивановъ — едно тройо на съзвучие и издѣржливостъ; една мелодия чиято популярностъ ще прозвучи и въ най-последната селска колиба . . . Въ изправената симпатична фигура всѣки делегатъ вижда кокетното ни списание — „Морски Сговоръ“, гордостта на организацията . . .

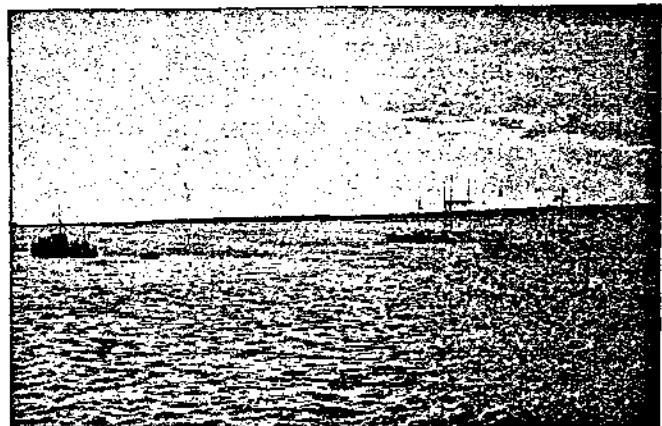
Бурни, продължителни ржкоплескания изпратиха края на неговия отчетъ. Той заслужено се ползува съ общи симпатии . . .

Чете се рефератъ съ твърде интересно съдѣржание: Външната ни търговия по Дунава и морето

въ миналото и сега — В. Бахаровъ. Референдика нахвърли силно ободряваще българина мисли, ма-каръ че сме назадъ въ транспортната техника . . .

Зачу се далеченъ отзукъ на трауренъ маршъ.

Нѣкого погребватъ . . . Съобщава се, че дѣдо Филипъ Симидовъ, роденъ въ Търново 25.I.1852 г. починалъ въ Русе. Конгресътъ единодушно решава да прекъсне заседанията си и се яви, во главе бюрото на площада и причака останките на ма-стития старецъ. Конгресътъ отдава честь на за-служилия българинъ . . .

Изъ съзтезанията на Дунава, състояли се на 28.VIII.1925 год. въ време на втория редовенъ съборъ на Б. Н. М. С. — Площадата, направена за скачане въ водата. Фот. Либихъ — Русе.

Конгреса продължава.

Д-ръ Кашевъ реферира: Плаване по Дунава и канала Рейнъ — Майнъ — Дунава. Искажа силно ободрителни думи и апель за обща съ Сговора дейност. Справедливо бѣ акламиранъ. Откриватъ се дебатитъ по отчета. Тукъ засегнатите делегати се опитаха да смѣкчатъ, ако не оправдаятъ, про-стѣжките на своите клонове, обаче, истината мѣж-но се успорва, и често пѫти се изпада въ комич-но положение. Такъвъ бѣ случаятъ съ Месемврий-ския делегатъ, който въ време на десетъ минути, се изпоти петнадесетъ пѫти макаръ, че по натура да изглеждаше съ много малко потни жлези. . .

Професоръ Консуловъ взима думата по от-чета. Не, той не говори като предъ конгресъ, а тамъ негде въ университетска аудитория. . .

Цѣлата зала е едно ухо.

И професоръ Радевъ даде нѣкой обяснения по проекта за вишия учебенъ съветъ — да се въ-веде предметъ „Морензание“ въ училищата. Избра се комисия да изработи изложение по зако-нопроекта за „риболовство въ България“, въ ко-гото се разкри, че има много несъобразности. . .

Председателъ прочита телеграма — отговоръ отъ Н. В. Царя, на поднесениетъ му приветствия, изслушана на крака отъ конгреса. Съ силно моти-вирано предложение, отъ членъ на Гл. Упр. Тѣло: Н. В. Царътъ се провъзгласява, при общъ ентосиа-зъмъ, за „покровителъ на организацията.“ Мощно-ура, и бурно одобрение. . . Тукъ имаше нѣщо тро-гващо сърдцето, по силно отъ приятата учтивость. . .

Конгреса още продължава.

Въ катедралата „Св. Троица“ се освещава знамето на Русенския клонъ на Б. Н. М. С. и това на скаутите. Тукъ сѫ всички делегати, спортни-

дружества и хиляденъ народъ. Митрополитъ Василий съ слабъ старчески гласъ дава благословията си... Парадъ на площада и председателъ на конгреса предаде съ церемониалъ знамето на Русенци — легионери. Скаутите полагатъ клѣтва. Трогателни моменти!.. Старци бѣршатъ просълзени очи. България е още здраво на краката си... Протача се небивала народна манифестация. Следъ обѣдъ пристанището и цѣлия Дунавски брѣгъ е останъ отъ хиляденъ народъ. Въ градът сѫ останали само недѣгавитѣ и пожарникаритѣ — еднитѣ и другитѣ по необходимост... Корабитѣ, понтоитѣ обкичени съ гирлянди отъ флагове. Цѣлото пристанище е въ параденъ видъ. Музиката гърми отъ кувергата на единъ параходъ и стотици лодки шарятъ гладкитѣ води на родната рѣка... Гледката е неуписуема. Назначени сѫ: състезания на плувци — юноши и възрастни; на

лодки отъ близко и далечно разстояния; скачки отъ височини и пр.

Народът следи съ трепетъ състезанията и бурно акламира победителитѣ... Единъ старецъ си бѣрши сълзите съ възгласъ: „Лхъ защо не съмъ младъ!... Женитѣ възклизватъ: — милитѣ... гледай малкитѣ плувци... Боже, да не стане нещастие!... Легионеритѣ се отличиха. Издържлива е нашата младежъ, надеждна е тя...“

На другия ден конгреса се трескаво приготвя да направи излеть съ кораби до Свищовъ. Много народъ иска да придружи делегатите. — Не може г-да!... Има много огорчени. Защо не сме силни, мощни... да вземемъ всички съ насъ!...

Делегатите пристигатъ въ Свищовъ. Не зная дали живъ човѣкъ е останалъ въ града, защото пожарникаритѣ... и тѣ бѣха на пристанището!

Морска мида.

На всички отъ настъ сѫ известни красивите малки миди, които въ северното полукулбо съ хиляди се тѣркалятъ изъ пѣсъка на морския брѣгъ, а малкитѣ дѣца съ голѣмо удоволствие ги употребяватъ въ най-разнообразни игри. Черупки отъ миди, които достигатъ на голѣмина отъ 20 - 30 сантиметра се считатъ за голѣма рѣдкост и се пазятъ като скъпо украсение. Какво трѣбва да кажемъ на грамадните миди, които се срещатъ въ Индийския и въ западната част на великия океан? Такива миди, на които черупките служатъ въ черквитѣ на жълтите християни за купели, въ които кръщаватъ дѣцата си. Поменатата мида е действително грамаденъ Голиадъ, между стотиците видове отъ морски миди. Често пакъ се срещатъ миди, които надминаватъ много по-вече отъ 1½ метъръ дължина и отъ 150 - 200 кг. тежина така че една единствена мида трѣбва да се носи отъ 5 - 6 човѣка. Тѣй като тѣзи грамадни миди се срещатъ на доста плитки мѣста, то често пакъ могатъ да се наблюдаватъ отъ лодка. Тогава ясно се вижда че дветѣ черупки сѫ точно еднакви, а вътрешната имъ част не е равномерно изпълнена съ тѣлото на животното, а само средната част и то, почти съ безформенна маса блѣдожълта, на горната частъ черна и разнообразно напъстрена вътрешност. Общата форма на черупката е почти трижгълна, при това задниятъ жълътъ силно удълженъ и заетъ отъ тѣлото на мидата. Съединението на дветѣ черупки става посредствомъ осемъ, а понѣкога и повече ребра, между които лежатъ дълбоки брезди, изпълнени съ мускули. Ребрата сѫ изкривени и нарѣзани като керемиди, покрити съ люспи.

По вкусъ, месото на тази грамадна мида прилича на това на обикновенната, само че то е по-твърдо и по-жилаво, но при все това мѣстните жители го ядатъ съ голѣмъ апетитъ. За да я хванатъ постгълватъ така: Когато дветѣ черупки сѫ широко отворени, посредствомъ дебело бамбуково или

обикновено дѣро докосватъ откритото й тѣло. Щомъ като почувствува допиранието на дѣрвото до тѣлото си, монументално, съ голѣмъ шумъ затваря дветѣ си черупки, които изхвърлятъ въ въздуха водень стълбъ на височина по-вече отъ половинъ метъръ. При това черупките толкова здраво захвататъ пъргътъ, че е невъзможно даже да се поклати въ което и да е направление. Тогава ловеца съ много остръръ ножъ, бѣрже прерѣзва съдинителните мускули и дветѣ черупки се отварятъ свободно, а следъ това съ помощта на специални дѣрвeta откъртива се мидата отъ дъното или отъ коралитѣ, кѫдето тя обича да се залепа неподвижно. Щомъ като я отлепятъ, взематъ я въ лодката.

Силата съ която грамадната мида затваря нѣколко сантиметра дебелитѣ си черупки е толкова голѣма, че ако въ момента на затварянето имъ попадне между тѣхъ дебело въже отъ хвърлена котва, то тя го пресича като съ брадва. Ето защо жителите на Молукания много се пазятъ да не би по невнимание нѣкой съ кракъ или ръце да се допре до тѣлото на отворената мида, защото въ такъвъ случай често пакъ сѫ били отрѣзани ръцетъ или краката на човѣка.

Грамадните черупки, които сѫ бирать по нѣколко ведра вода, се разчузватъ много трудно и ето защо почти не ги употребяватъ за изработване отъ тѣхъ разни предмети. Освенъ това нѣкои отъ тамошните жители вѣрватъ въ суевѣрното, че тѣзи грамадни черупки носятъ нещастие въ къщи.

Превод: Фурнаджиевъ.

Голѣмия корабенъ пакъ „Майнъ—Дунавъ“, споредъ досегашните планове отрѣзва трижгълника на Майнъ по основната линия Гемюндентъ — Швайнфуртъ, като по този начинъ града Вюрцбургъ остава на страна отъ канала, когото могатъ да свържатъ само съ специално разклонение. Но апоследъкъ искатъ да прекаратъ този корабенъ пакъ презъ долината на Майнъ, за да може по този начинъ Вюрцбургъ и Китцингъ да лежатъ

непосредствено на новия воден път. Това щастливо разрешение може да се смѣта като особено благоприятно и отъ обстоятелството, че една серия отъ железнодорожни линии достигат Майнъ точно на тези места, вследствие на което се има една широка възможност за превозване на стоки отъ вагони на шлепове. Въобще напоследъкъ все по-вече и по-вече се изоставя стария принципъ, че при съставянето на нови водни линии тръбва да се търси по възможность най късия пътъ. Сега не се избѣгватъ късите избикаляния стига тѣ да сѫ удобни и да заключаватъ въ себе си нѣкои производителни центрове. Въ такъвъ случай ползата отъ една такава избикалка ще биде много по-голѣма отколкото разноситѣ, употребени въ по-вече за прокопаване на дългия воден пътъ.

(Изъ „Hansa“, превѣл К. З.)

Опасността отъ циклоните за дирижаблите и хвърчилата.

Адмиралъ Fournier е направилъ предъ Академията на науките едно интересно съобщение доскоро циклоните, които често започватъ при границата на топосферата въ областта на Циркусъ, *) много студени облаци, отъ които една частъ по нѣкога е замръзнала. Основата на тия циклони е приморското или земното равнище. Ако единъ дирижабълъ или хвърчило случайно попаднатъ на такива вихушки, внезапното появяване на тия силни вѣтрове често не имъ позволява да промѣнятъ направлението си и тѣ сѫ тутакси отнесени отъ вихушката и наподобаватъ на плувецъ обхванатъ отъ рѣченъ водовъртежъ. Той не може да излезе отъ тамъ, ако е още време, освенъ отдалечавайки се чрезъ едно странично внезапно и силно напрѣгане. Ако дирижабълътъ продължи да лети къмъ центъра на вихушката, той се обхваща отъ нея и като сламчица участвува въ движението на вѣтъра. Ако дирижабълътъ се сниши, той рискува освенъ това да срещне буреносни облаци, разположени близо до морето, наситени съ електричество. Много е вѣроятно, че Dixmude е попадналъ на подобенъ циклонъ, че е билъ внезапно отвлеченъ отъ него въ височините на буреносните облаци, гдето е билъ поразенъ отъ гръмъ.

(Изъ „Le Matin“, превѣл Н. П. И.).

Приблизително изчисление за разходите, които се правятъ за 1 год. на единъ броненосецъ съ 12 дюймова (30 с. м.) артилерия.

За заплати на личния съставъ	160,000	зл. р.
Вешево доволствие.	140,000	" "
Храна	700,00	" "
Плаване: въглища и масло	450,000	" "
За подържане на кораба	300,000	" "
За докуване	40,000	" "

Всичко 1,560,000 „ „
или обѣрнати въ наши пари — 93,600,000 лева.

Приблизителни разходи за едно тежко хвърчило за 1 година.

Заплата за личенъ съставъ	4,000	рубли
Вешево доволствие и храна (личния съставъ отъ 15 човѣка).	3,320	" "

*) Перести облаци.

Полети: гориво и смазочни материали

(като се смѣта 15 летателни ча-	5,000	"
са въ 1 месецъ).	600	"

Всичко 12,920 рубли

или обѣрнати въ наши пари, като се вземе златната рубла съ курсъ 60 лв. — 775,200 лв.

(Изъ „Морски Сборникъ“. Г. П.)

Дисклотация на английския флотъ къмъ началото на настоящата 1925 год.

1) Атлантически флотъ: 5 линейни кораба типъ Royal Sovereign, 2 линейни кръстосвача, 5 кръстосвача, 3 действуващи и 2 резервни миноносни флотилии (всѣка флотилия отъ по 8 миноносца) 1 флотилия подводни лодки и единъ аерокорабъ.

2) Средиземноморски флотъ: 8 линейни кораба типъ Queen Elisabeth Iron Duke, 10 кръстосвача, 4 миноносни флотилии, 2 флотилии подводводни лодки (всѣка флотилия отъ по 6 подводника) и 2 аero-кораба.

Китай: 6 кръстосвача 12 подводни лодки.

Источна Индия: 3 кръстосвача.

Западна Индия: 4 кръстосвача.

Африка: 2 кръстосвача.

(Г. П.)

Най-голѣмия дизель моторъ въ свѣта.

Наскоро хамбурската електрическа централа е поръчала въ заводъ на Blohm & Voss най-голѣмия дизель на свѣта, една машина отъ 15000 к. с. Естествено е, че има машини съ по-голѣма мощност нато напр. парни турбини, водни турбини, обаче единиченъ дизель-моторъ и то съ такава колосална мощност до сега, поради разни причини, още не сроенъ. Диаметъра на цилиндра е 860 мм., хода на буталото 1500 м. м., числото на обръщението 93 до 94. Машината се състои отъ 9 цилиндра, така че всѣки отъ тѣхъ развива една мощност отъ 1670 к. с. Този моторъ е особно пригоденъ за експр. централи поради способността му бърже да се пуска въ движение.

(К. З.)

Планъ на единъ каналъ Волга—Донъ.

Споредъ известията на „Източно-Европейския Пазаръ“, проектирано е отъ страна на северо-кавказките столански кръгове изграждането на единъ воден път между Волга—Донъ и Азовското море. Плана предвижда създаването на силозна инсталация по Донъ, удълбочаване пристанището на Ростовъ и прокопаването на единъ морски каналъ къмъ Азовското море Цариградския пълномощенъ комитетъ и областната комисия за планомѣрно строене ѝказватъ мнението, че изпълнението на този проектъ ще има голѣмо значение за Югоизточна, за областта на Волга и за цѣлата съветска република, а освенъ това ще се улесни много транспорта на стоки отъ Волжската област за Кавказа или пъкъ за странство. По-нататъкъ осъществяването на единъ такъвъ каналъ ще намали много-навалото по транспорта.

(Изъ „Hansa“, № 8 1925 г. Превѣл К. З.)

Циментъ отъ черупките на стриди.

Въ Калифорния е била построена една фабрика за циментъ, която получава необходимия и сировъ материалъ отъ дъното на морето. Южно отъ Санъ-Франциско по дъното на морето били натрупани

огромни маси отъ стриди, миди и други черупести между чито черупки е затворено нѣкакво пѣсъчнообразно вещество, което сиѣсено съ гипсъ давало отличенъ цементъ. Мидената маса се изтегля отъ дѣното на морето надъ неговата повърхност съ помощта на голѣми смукателни тръби.

Търкалящъ се корабъ. — Професора отъ Берлинския институтъ за изучаване на морето — Башинъ, е разработилъ идеята за постройка на единъ новъ типъ бѣрзходни кораби. Башинъ изхожда отъ добре познатото явление: при хвърлянието по водната повърхност на плосъкъ камъкъ, той отскача на нѣколко пъти, като че ли отхвърлянъ отъ водата. Отъ това професора заключава, че „По сѫщия начинъ по водната повърхност би могло да се пльзга всѣко тѣло, на което би била предадена съответна скоростъ на пльзганието. При увеличението скоростта на пльзгашето се тѣло, твърдостта на водната повърхност все по-вече ще се приближава къмъ тоя на едно действително твърдо тѣло.“

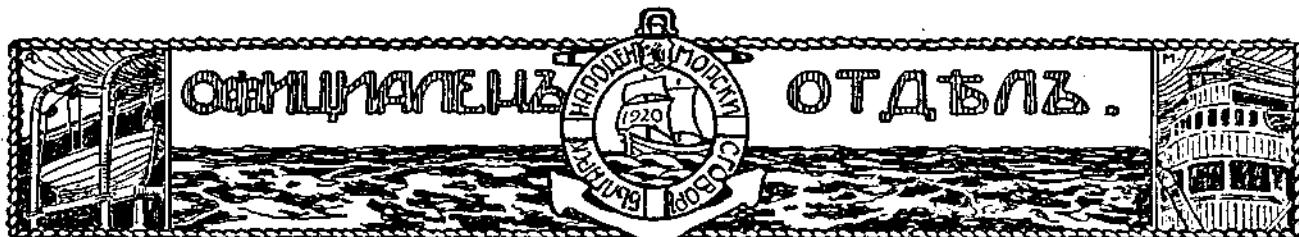
Докато обикновенниятъ кораби срещатъ голѣмо съпротивление въ водната среда, едно пльзгащо се тѣло, което се състои „отъ нѣколко единъ задъ други лежащи валици, свободно въртящи се около хоризонтални, напрѣки на движението стоящи оси, би могло значително да намали това съпротивление чрезъ увеличение скоростта на въртението на валиците; колкото по-вече нараства тая скоростъ, толкова по-вече ще излизатъ изъ водата валиците, а съ това ще се намалява и срещаното отъ тѣхъ съпротивление“. Движението на

новиятъ корабъ щѣло да става чрезъ въртящъ се въ въздуха винтъ, наподобявашъ тоя на хвърчилата. Преимуществото на тоя корабъ предъ бѣрзходните моторни спортни лодки, които почти се пльзгатъ по водната повърхност ще биде въ това, че съпротивлението отъ обикновенното пльзгане ще биде замѣнено съ съпротивлението отъ търкаляние, при което скоростта на въртението на валиците винаги ще се нагажда къмъ действието на въздушния винтъ. Ако скоростта биде достатъчно голѣма, водната повърхност ще представя една почти твърда основа и натискътъ върху нея ще биде минималенъ.

Трѣба да се предполага, че тоя новъ корабъ ще се държалъ отлично на вълнение, движейки се като автомобилъ по хълмиста повърхност. Сѫщо така трѣба да се предполага, че водохвърила, които сѫ снабдени съ плаващи валици, биха могли да се спускатъ върху водната повърхност съ пъленъ ходъ, безъ да рискуватъ да се обѣрнатъ.

На 7 януарий т. г. е билъ пуснатъ на вода въ Вилхелмехафенъ (Германия) новиятъ лекъ кръстосвачъ „Емденъ“, нареченъ по името на прославилиятъ се и геройски загиналъ презъ войната лекъ кръстосвачъ „Емденъ“. На тържеството е взела участие цѣлата обслуга отъ стариятъ „Емденъ“, съ изключение на неговиятъ командиръ, загиналъ заедно съ командуваниятъ отъ него корабъ Вместо него е присъствувала жена му, на която се е паднала честта да биде кръстницата на новия корабъ.

Г. С.

Получени отговори въ глав. упр. тѣло на Б. Н. Морски Сговоръ въ връзки съ изпращения въпросникъ презъ февруари 1924 год.

Въпросъ I. Въ историята на Българския народъ морето не е имало голѣмо значение поради простата причина, че отъ него е имало по-стари народи заселени на Балканския полуостровъ, които преди него сѫ засели удобните брѣгове на окръжащите морета. Но че има голѣмо значение морето показва факта, колко сѫ били ревниви тѣзи по-стари народи за опазване брѣговете за тѣхно селище. Отъ освобождението насамъ българинътъ дълго време се бори докато вземе надмошне по морските брѣгове на България: било по численостъ, било въ търговията и съобщенията.

Въпросъ II. Въ миналото не виждамъ сериозна акция на българското държавно ржководство за стремежъ къмъ морето. Първата сериозна стїпка е направата на Варненското пристанище, макаръ и тогава професоръ Данаиловъ да бѣше за направата на Дунавските пристанища, ржководимъ отъ роднински и политически съображения.

Въпросъ III. Българина не е странилъ отъ морето, но не е ималъ възможностъ да схване преимуществото му, защото по-старите народи ревниво сѫ го вардили до сега за себе си.

Въпросъ IV. Българския народъ е останалъ

само производителъ, а други сѫ обирали печалбите отъ неговото производство съ посредничество и износъ.

Въпросъ V. Цариградъ е билъ центъръ на търговията. Неможахме да го задържимъ защото нѣмаме достатъчно задземие населено съ българско население, невладѣемъ малоазиатските брѣгове — нѣмаме никакви морски превозни средства. Най-първо трѣба да завладѣемъ политически и търговски черноморските и бѣломорските брѣгове.

Въпросъ VI. Защото съ всички сили сѫ го отклонявали гърците.

Въпросъ VII. Въ никакъвъ случай това робство нѣмаше да продължи толкова време.

Въпросъ VIII. До войните времето бѣ доста късъ, държавата не можа нищо да направи за да иматъ значение.

Въпросъ IX. Никой български държавникъ не е израстналъ край морето за да оцени неговото значение, затова на всички погледа имъ бѣ къмъ Македония. Най-умното бѣше да запазимъ Бѣло море на всяка цена.

Въпросъ X. Да.

Въпросъ XI. Да.

Въпросъ XII. Съ течение на времето ще стане.

Въпросъ XIII. Защото не го познаватъ.

Въпросъ XIV. Слаби заченки за риболовство.

Въпросъ XV. По-полезно ще бъде бежанцитѣ да се настаняватъ въ вътрешността, а българи отъ вътрешността постепенно да заселватъ бръговетѣ на морето.

Въпросъ XVI. Има голъмо влияние, но е много слабо.

Въпросъ XVII. Ще бѫдемъ независими икономически.

Въпросъ XVIII. Правилно е, защото времето е било късно и не сме имали възможност да разберемъ значението му.

Въпросъ XIX. Нужно е и ще ни се наложи.

Въпросъ XX. Има, но рѣките сѫт мѣжно при способими за целта, а Марица не е цѣлага въ наша територия.

Въпросъ XXI. Лова да задоволява въ достатъчно количество страната.

Въпросъ XXII. Климатъ на Черноморския бръгъ е здравъ, съ малки изключения, кѫдето чрезъ канализация на блатата и залесяване ще се постигнатъ отлични резултати.

Въпросъ XXIII. Морето омекчава климата на България — зиме студътъ, лѣте горещината. То дава нужната влага за пречистване на въздуха, а на малокръвните и слабите засилва кръвта чрезъ бани.

Въпросъ XXIV. На Черноморския бръгъ трѣбва да се създадѣтъ два добре уредени държавни санатории: единъ въ Варна, а другия въ Аххиало или въ Месемврия съ по три отдѣления — детско, женско и мѣжко. Свѣрзани съ добри съобщения съ залесена околностъ, а крайморския бръгъ съ удобни и открыти място за бани. Снабдени съ всички приспособления за гимнастика и спортъ.

Въпросъ XXV. Държавата и общините трѣбва да иматъ за цель чрезъ фондове да почнатъ една строителна и културна политика, за да създадатъ условия на приходящите.

Въпросъ XXVI. Държавата трѣбва да има рѣководна инициатива безъ да чака общенародно, даже, и мѣстно съзнание, за значението на морето.

Въпросъ XXVII. Български Народенъ Морски Сговоръ трѣбва да стане едно отдѣление къмъ Министерството на Търговията, Промишлеността и Труда съ всичките му права и преругативи, маляръ на първо време безъ държавни парични въз награждения и съ седалище Варна или Бургасъ.

Съ почитание:

Д-ръ Т. Бобошевски
полкови лѣкаръ на 7 пѣх. Рилски полкъ.

Изъ поздравителните телеграми на конгреса.

Негово Величество. Царь Борисъ III, е благоволилъ да изпрати следните две телеграми до председателя на II-рия редовенъ съборъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ:

I.

На ратниците за опознаване и любовь къмъ морето благодаря най-сърдечно за хубавите привети. Поздравявайки ги съ втория редовенъ съборъ, пожелавамъ имъ ползотворна и творческа дейност за свѣтлото бѫдеще на Българския Народенъ Морски Сговоръ.

Царя.

II.

Моля предайте на събора, че приемамъ съ удоволствие предложението му да бѫда избранъ

върховенъ покровителъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ. Използвамъ случая да поздравя: още единъ путь конгреса и да пожелая най-свѣтлобѫдяща на Сговора.

Царя.

Председателя на събора е поздравилъ Н. В. Царя съ следната телеграма:

„Отъ името на II-рия редовенъ съборъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ, по случай неговото откриване, поднасямъ отъ брѣга на Дунава поздрави на Първия Морякъ и Апостолъ на българската морска идея. Да живѣе Ваше Величество за преуспѣването и напредъка на Морска България.“

Председателъ на събора: Консуловъ.

Отъ министрите.

I.

Сърдечно благодаря за възторженитѣ поздрави. Българското правителство цени високо значението на морето и Дунава за стопански и културенъ подемъ на България. Млада подрастваща България ще обикне морето и нека се надѣваме, че ще овладѣе и използва морската стихия за благополучието на България. Нашето бѫдеще е насочено къмъ свободните и просторни морски ширини. Здравейте.

Министеръ-председателъ Цанковъ.

II.

Приехъ съ особена приятност поздравите, за които сърдечно благодаря отъ мое име и това на армията. Поздравявамъ въ Ваше лице втория Ви редовенъ съборъ.

Министеръ на войната
Генералъ-Лейтенантъ Вълковъ.

III.

Носители на здрави идеи за общо преуспѣване на родината, събрани край Дунава за стопански и културенъ подемъ, поднасямъ Ви другарски поздравъ. Пожелавамъ резултатна дейност.

Министеръ Русевъ.

IV.

Въ Ваше лице поздравявамъ всички конгресисти и имъ пожелавамъ ползотворна дейност. Нека чрезъ Вашите резолюции и дѣла да предизвикаме въ нашия народъ любовъ къмъ родното море и калене на волята въ борбата съ водната стихия за благото на майка България.

Министеръ Тодоровъ.

Списъкъ на поздравителните телеграми получени въ II редовенъ съборъ на Б. Н. М. С. въ гр. Русе.

Отъ 27 до 30 августъ 1925 година.

Плевенъ: 1) Кмета Рачевъ отъ името на плевенските граждани; 2) Секретаря Павловъ отъ името на Управителното Тѣло на клона; 3) Сговоряните отъ Народната банка; 4) Хинковъ — отъ Търговското д-во; 5) Председателя на дружеството на запасните подофицери Гайдаровъ; 6) Др. Урмановъ; 7) Михаилъ Бончевъ; 8) Петър Василевъ — адвокатъ; 9) Пенчо Батолски — адвокатъ; 10) Инспектора Цвѣтковъ — за колегията на училищните инспектори; 11) П. Поповъ; 12) Цвѣтковъ — за група членове; 13) Майоръ Ивановъ...

София. 1) Кирилъ Поповъ; 2) Управителя на Българската Народна Банка — Коста Бояджиевъ; 3) Началника на Морското отдѣление Капитанъ II р. Стефановъ; 4) Председателя на Търговската Камара Караджовъ; 5) Съюза на Българските колоездачи; 6) Отъ името на Управителния съветъ на Националната Спортна Федерация, секретаря Дяковичъ; 7) Председателя на Добруджанска емиграция Айдемирски; 8) Мушмовъ (народния музей).

Русе: 1) Братството на Русенската Македонска емиграция; 2) Подофицеритъ и моряци флотилици.

Кюстендилъ: 1) Отъ името на XII редовенъ конгресъ на Запасните подофициери въ България — председателя на конгреса Даневъ; 2) Лазаръ Горановъ, русенски членъ.

Бургазъ: 1) Съборянитъ на Българския Колоездачнъ съюзъ; 2) Председателя на Б. Н. М. С. — Ст. Бояджиевъ.

Хасково: 1) Председателя на Д-вото на Запасните подофициери; 2) Камовъ отъ името на клона „Лихиало“: Отъ кмета на града Георгиевъ.

Шуменъ: Председателя на клона Шехировъ.

Търново: Председателя на Велико-Търновска-та Постоянна Комисия Бончевъ.

Перникъ: Председателя на клона — Инженеръ Стефановъ.

Нова-Загора: Отъ клона на Б. Н. М. С.

Неврокопъ: М. Димитровъ.

Кричимъ: Председателя на Електрическата Центrale „Въча“ — Дрънски.

Кюприя: Отъ клона на Б. Н. М. С.

Лъсковецъ: Никола Просеничковъ, директоръ на Русенската Девическа Гимназия.

с. Брести (Никополско): Славчо Г. Славчевъ.

с. Тополово (Станимъшко): Председателя на клона Хр. Райновъ.

Луковитъ: Даскаловъ, Илиевъ.

с. Комарево (Плевенско): Отъ членовете на Б. Н. М. Сговоръ въ село Комарево.

Протоколъ № 1.

На Временния Ръководенъ Комитетъ за Черноморския Наученъ Институтъ.

Заседание въ гр. Русе на 27 августъ 1925 г.

Присъствуваха:

1) Председателя на II-рия редовенъ съборъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ и представителъ на Биологическата станция (Университета) — г. професоръ Ст. Консуловъ.

2 и 3) Представителите на Българския Народенъ Морски Сговоръ Капитанъ-Лейтенантъ Георги Славяновъ и Капитанъ-Лейтенантъ Сава Н. Ивановъ.

4) Представителя на Варненското Археологическо Дружество г. Карелъ Шкорпилъ.

Представителя на Варненската Търговско-Индустриална Камара г. Боянъ Абаджиевъ.

Отсъствуваха:

1) Представителя на Биологическата Станция (Университета) г. Проф. Георги Шишковъ.

2) Представителя на Вишето Търговско Училище г. Проф. Долински.

3) Представителя на Рибарското Училище г. Борисъ Станевъ.

4) Представителя на Бургазската Търговско-Индустриална Камара г. Д-ръ К. Николовъ и

5) Представителя на Русенската Търговско-Индустриална Камара г. Ив. Ц. Недковъ.

Заседанието избра за свой представител г. Проф. Ст. Консуловъ, който заяви, че по решение на факултетния съветъ на Софийския Университетъ, същия е делегиралъ правата си по точка 2 на „Заключителния протоколъ на първата конференция за създаване на Черноморски Наученъ Институтъ“ на Проф. Г. Шишковъ и Проф. Ст. Консуловъ.

Следъ това комитета взе следните решения:

1) Да се натоварят Софийските членове на комитета начело съ проф. Шишковъ да работят тамъ где тръбва и да ходатайствуваатъ за формирането на Черноморски Наученъ Институтъ, за което да имъ се изпратятъ преписи отъ цѣлата кореспонденция, относяща се до това дѣло.

2) За нуждите на комитета да се изразходва предвидената въ бюджета сума отъ 15,000 лв.

3) Да се действува да се освободятъ за нуждите на Института всички помъщения на Аквариума, неизползвани за служебните занятия на Рибарското Училище. За тази цел възлага се на секретаря на Комитета и на останалите Варненски членове на същия да остановятъ какво може да се използува отъ тяхъ, безъ да се ощетяватъ интересите на Рибарското училище, и за резултата да се съобщи подробно до 25 септември на професоръ Консуловъ. Освободените помъщения да се използватъ веднага за Морския Музей, който до сега се помъщава въ негодни, влажни, подземни стани на Варненската Девическа Гимназия, кждето предметите съзложени на развали.

4) Да се действува предъ Търговско-Индустриалните Камари въ Варна, Бургазъ и Русе да предвиждатъ въ бѫдещите си бюджети значителни субсидии за Черноморския Наученъ Институтъ.

5) Възлага се на членовете на Комитета отъ гр. Варна да изработятъ проекто-правилникъ на Временния Ръководенъ Комитетъ на Черноморския Наученъ Институтъ, който да се изпрати за одобрение на останалите членове отъ Комитета. Въ правилника да се предвиди свикването на всички членове отъ Комитета ежегодно едновременно съ събора на Б. Н. Морски Сговоръ.

Заседанието избра:

1) Председателъ на Временния Ръководенъ Комитетъ на Черноморския наученъ Институтъ: професоръ Георги Шишковъ.

2) Подпредседателъ на същия: г-нъ Карелъ Шкорпилъ.

3) Секретаръ на същия: Капитанъ-Лейтенантъ Сава Н. Ивановъ.

Ръководната работа се възлага на Варненските членове на Комитета.

За всичко гореизложено се състави настоящия протоколъ.

(подп.) Председателъ на Заседанието:

Ст. Консуловъ.

Секретарь: Сава Н. Ивановъ.

Членове: Г. Славяновъ.

К. Шкорпилъ.

Б. Абаджиевъ.

ПРОТОКОЛЪ.

за наградените състезатори въ гр. Русе.

Днесъ 29 августъ 1925 г., комисията (жури) въ съставъ: председателъ: Капитанъ II рангъ Ив. Михайловъ и членове: запасните капитани II рангъ Бъймъ, Маноловъ и Капитанъ-Лейтенантъ С. Ивановъ, назначена за да произведе надпредварванията на Дунава между лагионите на Български Народенъ Морски Сговоръ, презъ време на II-я редовенъ съборъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ и да опредѣли кому да се дадатъ наградите, като се събра въ пълния си съставъ и прегледа още веднажъ белѣжките си реши:

1. Дълго плаване по течението на Дунава на разстояние 800 метра.

Получава първа награда Димитъръ Балкански отъ гр. Варна.

(Наградява се съ статуята „Гребецъ“, подарена отъ морските офицери и единъ венецъ).

Получава втора награда Атанасъ Николовъ отъ гр. Варна.

(Наградява се съ единъ моделъ на котва, подарена отъ Дунавската Флотилия).

2. Късно плаване по течението на разстояние 200 (двеста) метра.

Получава първа награда Фехчиевъ отъ гр. Варна.

(Наградява се съ единъ моделъ на вѣтроходъ, подаренъ отъ Морската Учебна Часть — Варна и единъ венецъ).

Получава втора награда Ангелъ Василевъ отъ гр. Русе.

(Наградява се съ единъ моделъ на котва, подарена отъ Дунавската часть).

3. Скокъ въ водата отъ височина 8 метра.

Получава първа награда Караджовъ отъ гр. Бургасъ.

(Наградява се съ една картина, подарена отъ Дунавската Часть и единъ венецъ).

Получава втора награда Хр. Симеоновъ отъ гр. Бургасъ.

(Наградява се съ моделъ на котва, подарена отъ Дунавската Часть).

4. Детско надплуване на разстояние 100 метра.

Получава първа награда Стефанъ Мушановъ отъ гр. Русе.

(Наградява се съ една бронзова статуичка, подарена отъ Дунавската Часть).

Получава втора награда Едуардъ Херманъ отъ гр. Русе.

(Наградява се съ единъ моделъ на котва, подарена отъ Дунавската Часть).

За всичко гореизложено се състави настоящия протоколъ.

Председателъ: Ив. Михайловъ

Членове: { А. Маноловъ
              { Бъймъ
              { С. Н. Ивановъ.

Български Народенъ Морски Сговоръ—Варна.

СЪОБЩЕНИЕ № 14

1. На 19 августъ клона на Б. Н. М. Сговоръ въ гр. Месемврия устроилъ градинско увеселение. Вечеръта членове на клона и любители покачени на 10—15 лодки освѣтени съ фенери изпълнили въ морето нѣколко литературно-музикални номера. Преди увеселението било уредено сказка отъ клона на тема „Български Народенъ Морски

Сговоръ и нашето крайбрѣжие“. Сказката била отлично посетена.

2. На 1 т. м. се поминалъ въ Търново, члена на Търновския клонъ на Б. Н. М. С. Дим. Вителловъ. Миръ на праха му.

3. На 20 юни т. г. въ гр. Пещера е обрзуванъ клонъ отъ Б. Н. М. С. Управителното тѣло има съставъ: председателъ — Подполковникъ Шаранковъ Никола; Домакинъ Василь Иванчевъ; Касиеръ — Михаилъ Банковъ; секретарь — Крумъ Янковъ и членъ Иванъ Адамовъ; — контролна комисия: председателъ: Петъръ Мирчевъ; секретарь — Никола Гацевъ; членове: Капитанъ Василь Мирчевъ, Георги Гюргеклиевъ и Христо Бомбовъ.

4. Плевенската Окр. Постоянна Комисия е аbonирала 25 читалища отъ окръга за списанието „Морски Сговоръ“.

5. На 14 септември избраните отъ II редовенъ съборъ на Б. Н. М. С. за членове на Гл. Управително Тѣло на Сговора имаха редовно събрание и се разпредѣлиха по длѣжности както следва:

I отдѣлъ (Председателство).

Председателъ — П. Стояновъ.

I. Подпредседателъ — Д-ръ Ал. Недѣлковъ.

II. Подпредседателъ — Яковъ Найденовъ.

Главенъ касиеръ — Г. Славяновъ.

Секретарь — Кс. Янковъ.

Секретарь — Ст. Власевъ.

II отдѣлъ (Домакинство).

Главенъ касиеръ — Пенcho Поповъ.

Касиеръ — Ст. Цаневъ.

Домакинъ — Дим. Поповъ.

III. отдѣлъ (Книжковно-просвѣтение).

Главенъ редакторъ — Сава Н. Ивановъ.

Редакторъ — Никола Мишевъ.

Редакторъ — Петъръ Шишковъ.

Библиотекарь — Георги Пецовъ.

IV отдѣлъ (Морски музей).

Главенъ уредникъ — К. Шкорпилъ.

Уредникъ — Ал. Маноловъ.

Уредникъ — Георги Ватевъ.

V отдѣлъ (Воденъ спортъ).

Гл. ръководителъ — Ив. Вариклечковъ.

Ръководителъ — В. Шкорпилъ.

— К. Защевъ.

Съветници.

Съветникъ — Инж. Т. Атанасовъ.

— Н. Недевъ.

— Ал. Нечаевъ.

— Д-ръ Златаровъ.

— Инж. Каракашевъ.

Запасни членове.

Провѣрит. съветъ.

Ради Василевъ.

Димитъръ Фичевъ.

Слави Грековъ.

Василь Тодоровъ.

Вас. Игнатовъ.

Янаки Стойчевъ.

Б. Абаджиевъ.

Петъръ Широковъ.

Инж. Бръчковъ.

Цачо Геновъ.

Инж. Б. Къневъ.

Секретарь: Власевъ.

Книжковно-просвѣтнната отдѣлъ на Б. Н. Морски Сговоръ благодари на Ив. Мутафовъ — Чикаго (Америка), който е изпратилъ за читалнята и библиотеката на Сговора множество американски морски списания.

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА

ЗА

ТРЕТА ГОДИШНИНА НА ИЛЮСТРОВАНОТО СПИСАНИЕ

„МОРСКИ СГОВОРЪ“

ОФИЦИАЛЕН ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ

Третата годишнина на списанието „МОРСКИ СГОВОРЪ“ започва отъ 1 Януари 1926 година. Презъ течението на годината ще се дадатъ 10 книжки съ художествено изработени цвѣтни корици, съ отбрани морски снимки, цвѣтни картини и най-разнообразенъ материалъ по морските въпроси отъ наши и чужди автори. Освенъ това, презъ годината, ще се дадатъ като безплатни приложения: единъ цвѣтенъ морски календарь за 1926 година и два номера огъ „Морска Библиотека“. Третата годишнина на списанието „Морски Сговоръ“ ще излиза съ четири страници по-вече въ всяка книжка. Презъ месеците Юлий и Августъ списанието не излиза.

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ:

За България	100 лв.
За странство	120 лв.
Отдѣлна книжка	15 лв.

На членовете на Българския Народенъ Морски Сговоръ, които сѫ издѣлжили членските си вноски за 1926 год. списанието се изпраща **бесплатно**. На всички останали абонати, списанието се изпраща само следъ предварително платенъ абонаментъ.

Всичко, което се отнася до списанието да се изпраща на адресъ:

Български Народенъ Морски Сговоръ

Книжовно-Просвѣтенъ Отдѣлъ — Варна.

ВИОЛЕТЪ

Се нарича единствениятъ манифактуренъ магазинъ въ Варна, въ който многообразните му клиенти отъ града и провинцията намиратъ винаги новости. Посетете го само веднажъ и ще се увѣрите.

9
— 5

ПАРХОДНА АГЕНЦИЯ
Х. ПАЙКУРИЧЪ — ВАРНА

Приема стоки за Холандия, Анверсъ и Хамбургъ и съ директни коносаменти за разни американски пристанища и всички пристанища по р. Рейнъ и разклоненията ѝ.

5—10

Съдържание
във варненския
журнал
от 1925 г.

До
Варнен. до. аризисе,

въ
Мург

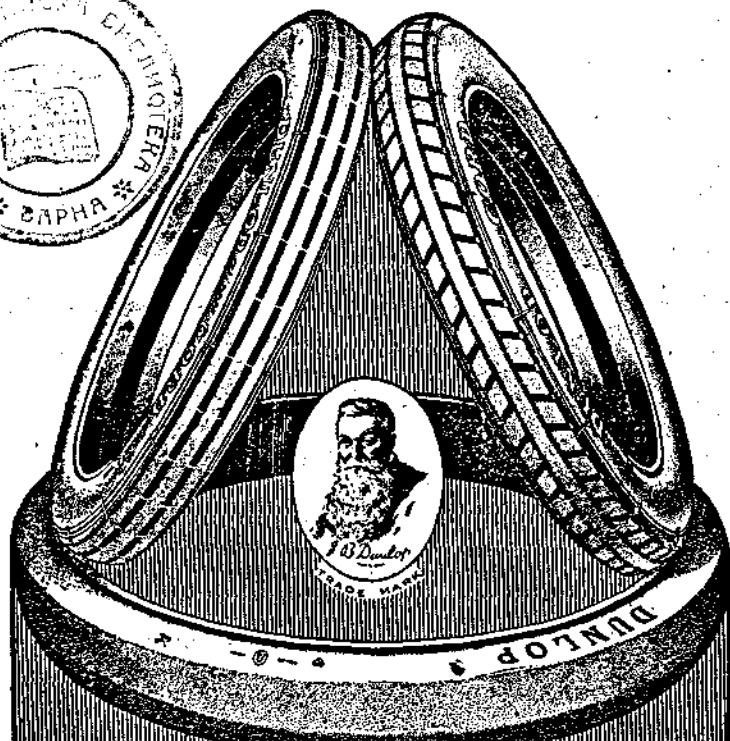
СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Обичамъ, майко морето — отъ Северовъ; 2) Втория редовенъ съборъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ на 27, 28, 29 и 30 август 1925 г. — отъ Пашмаковъ; 3) Българско Параводно Дружество по Дунава — отъ Г. Славяновъ; 4) Разпределение на температурата на Черноморските води въ дълбочина — отъ Сава Н. Ивановъ; 5) Конгреса — отъ Торосъ; 6) Официаленъ отдѣлъ; 8) Морски новини.

Всѣка неполучена книжка отъ списанието трѣбва да се поиска най-късно следъ получаването на следната. Въ противенъ случай рекламирането се оставя безъ последствие. Списанието излиза всѣки месецъ, освенъ месеците Юлий и Августъ.

Производителна Механическа Корабна Кооперация „СЪГЛАСИЕ“ — Варна
Телефонъ № 390.

Строи и поправя: Лодки; кораби, моторни и платноходни. Поправка на пароходи: корпусъ, мачти, машини и котли. Оксигеновъ апаратъ за заварявання и рѣзане. Отливки отъ чугунъ и бронзъ на всички видове машинни части. Парни котли и резервуари. Монтажъ на морски мотори и всички водове индустритни и земедѣлчески машини.

7-10

DUNLOP

MARKE AUS ENGLAND

А. Е. КОЕНЬ — СОФИЯ

БУЛЕВАРДЪ „ЦАРЬ ОСВОБОДИТЕЛЪ“ № 12.

Генерално представителство на автомобилни гуми Dunlop Cord,
Велосипеди Мерцедес & Олимпия при фабрични цени

И. ВАРАИВАНОВЪ
варна
улица „АСПАРУХЪ“ № 6.
Доставя всъкакъвъ видъ же-
лѣзарски, дървени и други
строителни материали.
Въ склада се намиратъ всич-
ки видове колониални, ма-
нифактурни и технически
артикули.
Прави всъкакъвъ видъ дос-
тавки отъ мѣстни артикули
и такива отъ странство.

6-10